

Synchron

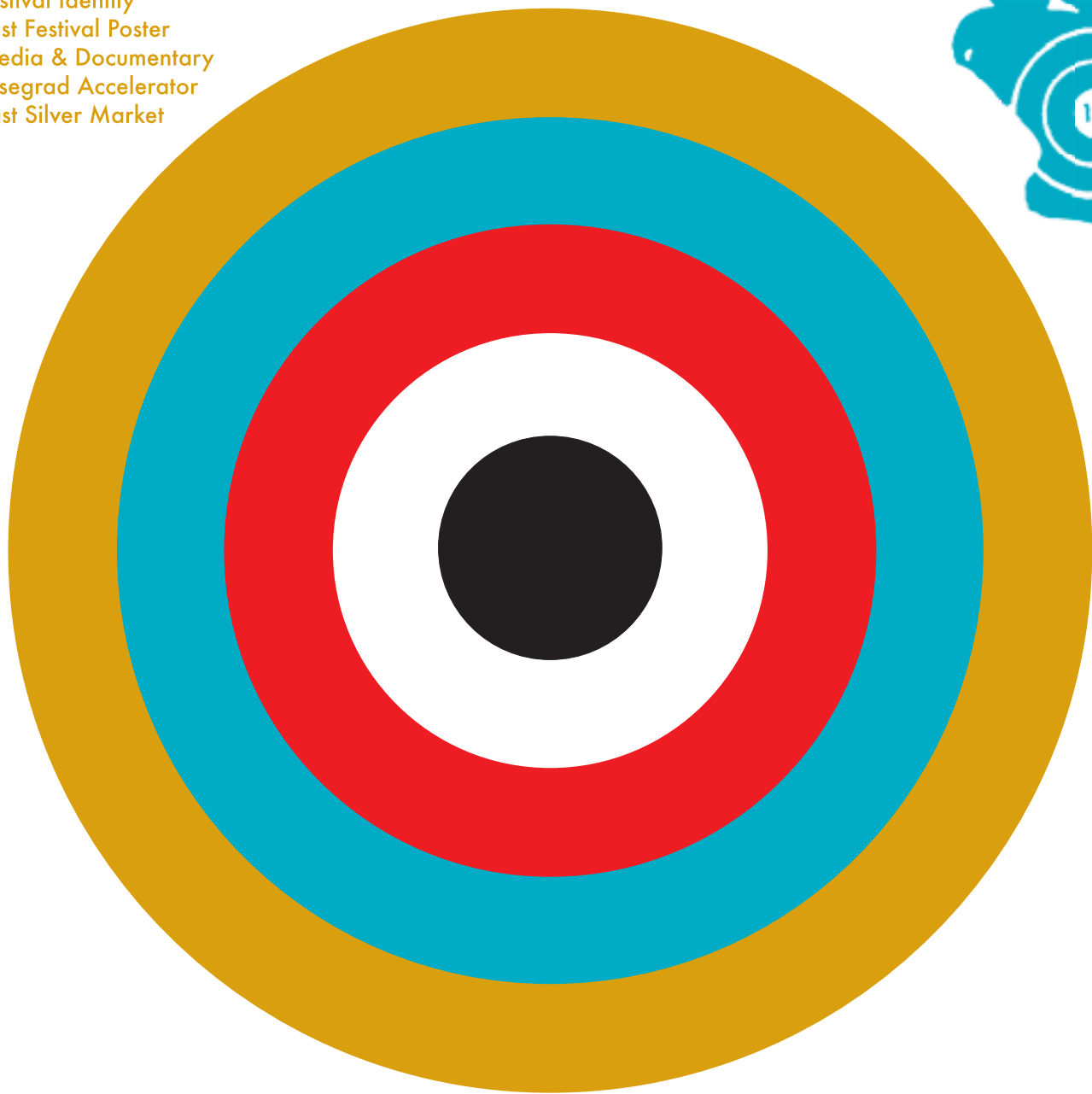
Zpravodaj Českého filmového a televizního svazu **FITES**

• Ze života FITESU: Trilobit a Ceny Františka Filipovského • Kam se belháš, český animovaný film? • Ze zákulisí natáčení Záblesků chladné neděle • Festivaly: Zlatá Praha, Movi(e)ng Music, Festival francouzského filmu a další • Novinky v české dokumentární tvorbě • Nejhodnotnější filmy všech dob ... a další čtení

V Přelouči byly poosmnácté uděleny dabingové Ceny Františka Filipovského

- ▼ Ji.hlava Industry
- ☰ Inspiration Forum
- ↑⇄ Emerging Producers
- ▶ Distribution Forum
- ⊗ Festival Identity
- Best Festival Poster
- ((D)) Media & Documentary
- ⚡ Visegrad Accelerator
- ★ East Silver Market

Ji.hlava

16. Mezinárodní festival
dokumentárních filmů Ji.hlava

23. – 28. 10. 2012 www.dokument-festival.cz

DOKUMENTÁRNÍ FILMY, DOKUMENTÁRNÍ DIVADLA, RADIODOKUMENTY

Milí přátelé, příznivci a členové FITESu a čtenáři Synchronu, léto je pryč, před námi podzim. Filmových událostí je ovšem stále dost, festivaly, premiéry, natáčení, do distribuce vstoupila zrestaurovaná podoba snímku Miloše Formana Hoří, má panenka, před několika dny bylo dokonce otevřeno jedno z mála českých filmově-specializovaných muzeí – Muzeum Karla Zemana. Tato osobnost si muzeum jistě zaslouží (stejně jako řada dalších), doufejme, že se této instituci podaří naplnit všechna svá předsevzetí. V tuto chvíli pochvalme iniciativu skupiny odborníků, která muzeum založila. Důležité je, že vzniklo se souhlasem a s pomocí paní Ludmily Zemanové, dcery legendárního českého filmaře. A příjemné je i umístění muzea – sídlí v těsné blízkosti Karlova mostu. Historie architektonická a pražská se tu tak prolínají s naší historií filmovou. A že máme, my Češi, být na co hrdí!

FITES i v uplynulém období bedlivě sledoval situaci v institucích veřejné služby, především v České televizi, v Radě České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie a v mediálních radách, inicioval a absolvoval několikrát důležitá a vyčerpávající jednání. Stejně tak neutichl náš kontakt s politiky odpovědnými za stav kultury v naší zemi, především za situaci v médiích a filmu. O našich podstatných aktivitách v těchto oblastech se, jako ostatně vždy, dočtete na stránkách našeho časopisu. Dočtete se tu i o dabingových Cenách Františka Filipovského, které FITES spolupořádá a také o našich, tedy fitesáckých cenách Trilobit, jejichž porota začala pracovat.

Držte tedy palce, jako my držíme palce všem našim členům k veškerému jejich konání. Ať jde o aktivity filmové, televizní či osobní. Pevně zdraví všem přeje

redakce Synchronu

Obsah

- 2 Ze života FITESU: Trilobit a Ceny Františka Filipovského**
- 5 Okénko ARASu: Zasedání Federace evropských filmových režisérů**
- 6 Loučíme se s Petrem Polákem a Václavem Myslivcem**
- 7 Pozvánky na výstavy: Líba Taylor a Lenka Klicperová, Renáta Lucková a Pavel Veselý**
- 7 Akce PEN klubu**
- 8 Kam se belháš, český animovaný film?**
- 8 Ze zákulisí natáčení filmu Ivana Pokorného**
- 9 Záblesky chladné neděle**
- 10 Festivaly: Festival francouzského filmu, Movi(e)ng Music, Neveklovský víkend**
- 14 Zadáno mladým: Karolína Dobrovská o Antoanu Pepelanovi**
- 15 Novinky a úspěchy české dokumentární tvorby**
- 17 Nové knihy**
- 18 Nejhodnotnější filmy všech dob podle magazínu Sight&Sound**
- ... a další čtení**

Autoři fotografií: Ranáta Lucková, Igor Sviridov, Petr Vlček, Marek Dobeš, Daniel Růžička, Tomáš Pilát, produkce Festivalu francouzského filmu, Karel Šebek.

68. ČTVRTLETNÍK FITESu

místo konání:

projekce klubu MAT
Karlovo náměstí 19, Praha 2

dne: 5. 11. 2012 – pondělí

čas: 16.00 hod. – cca 18.00 hod.

téma panelové diskuse:

současná situace a budoucnost
českého animovaného filmu

účast přislíbili:

generální ředitel České televize pan Petr Dvořák
a ředitel dětského programu pan Petr Koliha

Autorka článku o Docusoapu z minulého čísla Synchronu Kateřina Mikulcová prosí o drobnou opravu jednoho z údajů:

Chris Terrill nemá nic společného s Who do you think you are?, ani s jeho českou verzí Tajemství rodu. Tento formát přijel v prosinci do Prahy konzultovat jeho autor Alex Graham z Wall to Wall, který jej pro BBC vytvořil. Chris přijel speciálně v souvislosti s docusoapy a přehlídkou DOKUMENU.

SYNCHRON, časopis Českého filmového a televizního svazu FITES, Pod Nuselskými schody 3, 120 00 Praha 2, kontakty: info@fites.cz, produkce@fites.cz, redakce@fites.cz, uctarna@fites.cz. Číslo účtu u Komerční banky Praha-východ je 26831021/0100. Řídí redakční rada: Tomáš Pilát, Jarmila Cysařová, Daniel Růžička, Jana Tomsová, Zdena Čermáková. Redakce: Tomáš Pilát (šéfredaktor), Agáta Pilátová, kontakt: redakce@fites.cz. Sazba a grafická úprava Nataša Allramová, tisk Agentura Jiří Brůna JB, j.bruna-tisk@seznam.cz. Vychází 6x ročně za finanční podpory Ministerstva kultury ČR. Evidence MK ČR č. E 13763. ISSN 1213-9181. Inzerci zajišťuje CLOWN CZ, Václavské náměstí 19, 110 00 Praha 1, tel. 234 656 123, fax 234 656 138, info@clown.cz. Expedice DUPRESS Podolská 110, 147 00 Praha 4, tel. 241 433 396, 721 407 486. Toto číslo bylo dáno do tisku 3. 10. 2012. Předplatné 600 Kč (včetně poštovného) je pro členy Fitesu zahrnuto v členském příspěvku.

E-mail: tomas.pilat@rozhlas.cz, agata.pilatova@tiscali.cz

http://www.fites.cz

POROTA CEN TRILOBIT ZAČALA PRACOVAT

V těchto dnech začala pracovat porota cen FITESu TRILOBIT. Jde o ocenění z tradicí a renomé z 60. let minulého století, u kterých je brán zřetel jak na umělecké, tak i na morální kvality oceněných tvůrců a děl. Posuzují se snímky hrané, dokumentární i animované, a to jak distribuční tak televizní, s premiérou do konce listopadu 2012. Ceny budou tradičně předány v lednu v Berouně a v únoru odvysílá Česká televize dokumentární film věnovaný aktuálnímu ročníku cen. Už teď na něm pracuje režisér,

člen výkonného výboru FITESu a člen poroty Trilobita Jaroslav Černý. Porota pracuje letos v tomto složení (řazeno abecedně dle příjmení členů): Jan Bernard, Jaroslav Černý, Jan Foll, Vladimír Just, Věra Krincvajová, Tomáš Pilát, Jan Svačina.

Všichni se těšíme na viděnou v Berouně při slavnostním vyhlášení výsledků!

red

DABINGOVÁ PŘELOUČ POOSMNÁCTÉ

V sobotu 22. září byly v Přelouči, rodném městě Františka Filipovského, poosmnácté uděleny výroční ceny za dabing, které nesou jméno zmíněného populárního herce. Tradičně se jednalo o velký svátek dabingu, kterým žije celé město. Byla radost to pozorovat.

Novinkou bylo letos udělení Zvláštní ceny poroty za dětský výkon v dabingu. Cenu garantovali Herecká asociace a Ondřej Kepka a byl jí Arabelin prsten. Tedy – jeho věrná kopie. Těchto prstenů je na světě pět, vyrobil je – přesně podle původního – jeden filmový nadšenec a věnoval představitelům pěti hlavních postav oblíbeného seriálu (původní filmové rekvizity se ztratily). Ke cti Ondřeje Kepky slouží skutečnost, že ten svůj daroval první vítězce nové soutěžní kategorie – stala se jí Marianna Jurková.

Ke cti slouží Ondřeji Kepkovi i decentní a kultivovaný moderátorský výkon v rámci slavnostního večera v Občanské záložně. Zdárně mu sekundo-

vala tradičně spontánní Pavlína Filipovská. K příjemnému zážitku přispěli i kapela Blue Star Václava Marka a písničkář Ivo Jahelka.

Ceny Františka Filipovského organizují Herecká asociace, FITES a město Přelouč. Je dobře, že nevzdávají těžký boj za kvalitu českého dabingu. Máme na co navazovat, ale současná situace v tomto odvětví podle mnohých odborníků příliš radosti nepřináší.

Popřejme tak všem, kterým jde o dobrou věc, hodně zdaru v jejich úsilí a českému dabingu kvalitu a úspěch u diváků. Možnosti tu jsou, zvolíme slovy jedné z kdysi populárních písní.

Tomáš Pilát

V Přelouči byla velká sláva

Nevadil ani déšť

Závěrečný protokol poroty – výsledky 18. ročníku Cen Františka Filipovského za dabingovou tvorbu v roce 2011

CENA F. FILIPOVSKÉHO za nejlepší ženský herecký výkon v dabingu – uděluje město Přelouč

HLAVÁČOVÁ JANA za roli: Séraphine (Yolande Moreau) ve filmu **SÉRAPHINE** (překlad: Jolana Kubíková; úprava: Eva Štorková; zvuk: Zdeněk Zenger; režie: Jindřich Polan) vyrobila Česká televize

CENA F. FILIPOVSKÉHO za nejlepší mužský herecký výkon v dabingu – uděluje město Přelouč

MEDUNA JAROMÍR za roli: Robert Maxwell (David Suchet) ve filmu **MAXWELL** (překlad: Olga Pavlová; zvuk: Petr Lenděl; dialogy a režie: Michal Vostřez) vyrobila Česká televize

CENA FITESu za mimořádné dabingové zpracování hodnotného audiovizuálního díla včetně seriálů – uděluje Český filmový a televizní svaz FITES

MILDRED PIERCEOVÁ – epi: 1 – překlad Jana Děžínská; dialogy: Radka Příbyslavská; zvuk: Petr Mandák; režie: Vladimír Žďánský, vyrobila SDI Media pro HBO Česká republika

CENA Jednoty tlumočnicků a překladatelů za mimořádnou kvalitu překladu a úpravy dabovaného audiovizuálního díla – uděluje Jednota tlumočnicků a překladatelů za přispění Obce překladatelů

IVAN HROZNÝ – překlad Luisa Averina; úprava Martin Kot, vyrobilo studio Josefa PETRÁSKA pro HOLLYWOOD CLASSIC ENT.

CENA SENNHEISER a ASOCIACE PRACOVNÍKŮ SE ZVUKEM za nejlepší zvuk dabovaného audiovizuálního díla – uděluje Asociace pracovníků se zvukem

SHERLOCK – epi „Velká hra“ – zvuk: Petr Lenděl, vyrobila Česká Televize

ZVLÁŠTNÍ CENA F.FILIPOVSKÉHO za mimořádné dabingové zpracování televizních nebo filmových snímků různých žánrů tvorby animované a dětské – uděluje město Přelouč

RANGO – překlad: Petr Putna; úprava: Jana Unruhová; zvuk: Filip Mošner; režie: Alice Hurychová, vyrobila LS Production pro MAGICBOX

ZVLÁŠTNÍ CENA POROTY za mimořádný dětský herecký výkon v dabingu – „KOUZELNÝ PRSTEN“ – garantem Ondřej Kepka a Prezidium Herecké asociace

JURKOVÁ MARIANNA za roli: Addie (Tatum O’Nealová) ve filmu **PAPÍROVÝ MĚSÍC** (překlad: Pavel Medek; zvuk: Zdeněk Hrubý; dialogy a režie: Iva Valentová), vyrobila Česká televize

CENA DIVÁKŮ za nejlepší výkon nebo dílo v dabingu – hlasují diváci na stránkách www.dabingforum – pod záštitou společnosti INTERGRAM – nezávislé společnosti výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů

DAVID NOVOTNÝ za ztvárnění Barneyho Stinsona (Neil Patrick Harris) v seriálu **JAK JSEM POZNAL VAŠI MATKU**, režie Filip Jančík, vyrobila S Pro Alfa CZ a.s. pro FTV Prima s.r.o.

CENA ZA CELOŽIVOTNÍ MIMOŘÁDNOU DABINGOVOU TVORBU – uděluje FITES
ELMAR KLOSS

CENA F. FILIPOVSKÉHO ZA CELOŽIVOTNÍ MISTROVSTVÍ V DABINGU – uděluje prezidium Herecké asociace

IVANKA DEVÁTÁ
LADISLAV MRKVIČKA

Alice Hurychová přebírá cenu od starostky Přelouče Ireny Burešové

Blue Star Vaclava Marka

Dagmar Edelmannová, Herecká asociace

Blue Star

Ilona Svobodová a Jitka Ježková

Ivo Jahelka

Jaromír Meduna přebírá cenu

Marianna Jurková, první držitelka Zvláštní ceny za dětský výkon v dabingu

Martin Skyba a Daniel Růžička

Občanská záložna praskala ve švech

Ondřej Kepka a Marianna Jurková

Pavlna Filipovská

Předsedkyně poroty Alice Šnirchová a prezident Herecké asociace Jiří Hromada

Vladimír Žďánský

Gratulace předsedkyně poroty

Srdečně gratuluji všem vítězům, nominovaným, ale také všem těm, kteří stáli za to přihlašovatelům jejich výkon do soutěže přihlásit. Určitě byli také tací, kteří by si zasloužili bojovat o ceny, ale bohužel je nikdo nepřihlásil. Ve skrytu duše doufám, že se příště všichni výrobci českého znění lépe a zodpovědněji zamyslí a svá díla, která jistě stojí za diskusi, do soutěže o Ceny F. Filipovského pošlou. Děkuji všem, kteří to s naší krásnou řečí myslí dobře a držím palce českému jazyku i všem „interpretům“.

Mgr. A. Alice Šnirychová

Vše se pečlivě filmovalo

OKÉNKO NAŠICH PŘÁTEL Z ARASU

Zasedání Federace evropských filmových režisérů v Kodani

Letošního zasedání FERA se za ARAS zúčastnili místopředseda Petr Kaňka a člen rady Marek Dobeš.

Zasedání FERA (Federation of European Film Directors) začalo v pátek 8. 6. v Dánském filmovém institutu. S funkcí prezidenta se rozloučil Istvan Szabó, který vyčerpal dvě volební období. Zdůraznil, že FERA nejde do bojů v regionálních kontextech, protože zatím dobře nezná situaci v jednotlivých zemích. Podle Istvana Szabóa nejsou hlavním problémem peníze, ale vztahy politických sil, které stojí za nimi. Piers Haggard, místopředseda FERA, doplnil, že absurdita a obskurnost jsou našimi nepřáteli, přesto je každý autor stále především hybatelem svého vlastního úspěchu.

Po obecnějších úvodech, které ovšem věcně pracovaly s hlavními motivy celého jednání, následoval odborný panel, v němž se střídaly zkušenosti producentů a autorů. V centru zájmu stály sociální sítě. Mnohé překvapil fakt, že za pouhý jeden měsíc jsou z You Tube staženy 3 bilióny hodin audiovizuálních produktů. Žijeme v době, kdy setkávání různých sociálních skupin s tvůrci se děje právě na sociálních sítích, které umožňují vznikání nových kulturních subsystémů a subkultur. Objevují se zde například práce „artisanů“, tvůrců působících zcela mimo oficiální struktury. Úměrně s těmito fenomény rostou i producenti a financíři audiovizuálních děl. Mezi nejvýznamnější patří You Tube, Telefilm Canada, Idea Jam, Bell Broadcast and New Media Fund, Nokia Connecting People, China Film Group, Freedom of expression, Revision 3, Just Film...

Hovořilo se o tom, že díla, k nimž mají diváci volný přístup, se rychle proslaví, pokud rezonují s životem a problémy diváků. Úspěšné jsou často projekty na principu reality show, které nestylizují realitu a nechají volně rozvíjet dění v nějakém obyčejném prostoru jako jsou obchody a podobně. Divák pak chce poznat tvůrce, položit jim otázky, sdělit své postoje a postřehy a má tendenci rozvíjet příběh svými vlastními komentáři. Autoři jsou zahrnováni telefonáty a vzkazy na Facebooku. Lze hovořit o specifické cestě autorů k postavení hvězd a celebrit. Končí éra plachých introvertů, jejichž díla jsou vymezena pouhým přijetím a nepřijetím, pochopením, či nepochopením diváků a odborné veřejnosti.

Druhý den /9. 6./ referovali jednotliví delegáti členských států FERA o problémech audiovizuální tvorby ve svých zemích. Přednesl jsem stručné teze o stavu české audiovizuální tvorby zahrnující jak proces vzniku zákona o kinematografii, tak situaci v České televizi. Konstatoval jsem, že Fond pro kinematografii v současnosti nefunguje a neposkytuje prostředky na podporu tvorby. Zmínil jsem veřejné a politické aktivity ARAS, jako je problém správy mediálního prostoru /klíč pro volbu členů mediálních rad a komunikace s radními o problémech veřejnoprávní televize/. Zdůraznil jsem konzultativní roli ARAS v současných procesech v České televizi. Referoval jsem také o konferenci Česká televize – věc veřejná, kterou jsme minulý rok spolupřáteli v pražském divadle Archa.

Ukázalo se, že Evropa je v oblasti audiovizuální tvorby plna protikladných pohybů – některé země udržují nebo rozvíjejí funkční systém podpory kinematografie a audiovizuálně /Chorvatsko/, v jiných dospěl stav ke katastrofě /Maďarsko, Slovinsko/. V těchto zemích nemají ministerstvo kultury, ani fondy pro podporu tvorby, ani filmové instituty, a co je nejhorší, ztrácejí pro národní kinematografii domácí publikum!

Regresivní tendence lze vysledovat i v Itálii, kde autoři zápasí o nediskriminační smlouvy s producenty, ale kde jde i o udržení ekonomické stability, kterou by narušil zamýšlený prodej částí postprodukčních jednotek studia Cinecitta do soukromých rukou. V Chorvatsku si autoři drží dobrou pozici i proto, že mají ve vlastních rukou kolektivní správu autorských odměn. Ve Švédsku se rozprodávají kina i divadla. Těžké podmínky mají dokumentaristé v Německu – jejich zástupce konstatoval, že existují velké rozdíly v honorování prací v oblasti dokumentu a hraného filmu. Referent z Velké Británie akcentoval pozitivní proces při jednání producentů a autorů v BBC, kde se, jak se zdá, prosadil princip kvalitních smluv, které garantují podmínky pro práci. Probíhá také jednání o pravidlech užívání děl na sociálních sítích.

Hrivoje Hribar, představitel chorvatských filmařů a člen exekutivy FERA, shrnul katastrofický stav v Maďarsku, Slovinsku, Řecku, Itálii a Bulharsku jako výslednici boje politických sil a momentálního vítězství těch, kteří dlouhodobě považují kulturu za nedůležitou a její státní podporu přímo pro ekonomicky dravé síly za nepřátelskou. V Polsku se do činnosti ve prospěch autorů angažují osobnosti jako A. Holland a A. Wajda a daří se jim přesvědčovat politiky, aby investovali nejen do sportu ale i do kultury. Elisabeth O. Sjaastad, šéfka exekutivy FERA, zdůraznila, že všechny organizace musí působit jako aktivisté a komunikovat s domácími ministry i se zástupci svých zemí v Bruselu. FERA bude i nadále snahy členských států koordinovat, monitorovat a podporovat. Je třeba udržet kontinuitu. Hrivoje nám /Čechům/ doporučil, abychom sázeli na osvědčené modely podpory kinematografie a audiovizuální tvorby /se spoluúčastí státních peněz/ a navrhl, abychom vytvořili spolupracující koalice ve státech s ohroženou audiovizuální tvorbou, Řekl doslova: „Bruselští politikové si musí vyjasnit, zda je kultura nejdůležitější nástroj pro udržení identity, nebo jestli je kultura průmysl“.

I nadále je podle něj ve většině zemí problémem nárok autorů na copyright, na udržení vlastnických práv k dílu, ale i na sounáležitosti s dílem pro komunikaci s veřejností. Díla nejsou anonymním produktem byrokratických struktur, jsou výsledkem kreativní činnosti individualit. Rozpaky vyvolaly i formální postupy politiků, kteří strkají dopisy filmařů do šanonů a uchylují se pouze k formálním odpovědím.

V závěru /neděle 10. 06. / vznikl text prohlášení, který shrnuje fakta, ale

nebyl doporučen v plném znění ke zveřejnění, protože je stále ještě cenným pracovním materiálem. Navrhl jsem, aby vznikla pracovní skupina podílející se na vzniku kreativních spotů, které by byly promítány v kinech EU a seznamovaly diváky se stavem audiovizuální tvorby. Skupina začala již komunikovat a zkoumává společné produkční i postprodukční kapacity.

Pokud shrnu podněty ze setkání v Kodani, potřebujeme více ovlivňovat

a informovat obyvatele o stavu audiovizuální tvorby, bylo by vhodné intenzivně komunikovat se státy, které nám jsou tradičně blízké /např. Rakousko, Chorvatsko, Slovensko/, spolupracovat více na řešení problémů, organizovat workshopy, probírat a analyzovat otázky zralé k řešení, a v neposlední řadě být schopni na webových stránkách předávat důležité informace FERA členské základně ARAS. Děje se toho opravdu hodně...

doc. Mgr. Petr Kaňka

LOUČÍME SE

Ve věku 68 let zemřel kameraman **Petr Polák**. Podílel se například na filmech *S tebou mě baví svět*, *Jak vytrhnout velrybě stoličku*, *Jak dostat tatínka do polepšovny*, *Helimadoe*, *Anděl páně* a další. Z televizní tvorby připomeňme například Polákovu spolupráci s režisérem Karlem Smyczkem na seriálu *Místo nahoře*.

Oznamujeme, že ve věku čtyřasedmdesáti let zesnul náš kolega, který vytvořil mnoho významných děl v oblasti dramatické tvorby, kameraman **Václav Myslivec**. Doménou jeho práce byla tvorba televizní. Z obrovského množství děl, při kterých stál za kamerou, jmenujme například seriály *Detektiv Martin Tomsa* či *Bakaláři* a filmy *Požírač medvědů*, *Dáma a smrt*, *Racek* či *Náš táta Bezlíček*.

Radek Kos

Poznámka redakce: Budeme rádi za jakoukoliv vzpomínku některého z kolegů či přátel

Ve věku 95 let zemřel v Londýně britský filmový herec českého původu Herbert Lom,

kteří se proslavil především jako komisař Dreyfus ze série filmů o Růžovém panterovi a v Česku je dobře znám i díky roli hlavního "padoucha" Cornela Brinkleyho ve filmu *Poklad na Stříbrném jezeře*. Lom začínal ve 30. letech epizodními rolami v českých filmech a v roce 1939 utekl jako dítě židovských rodičů před nacisty do Británie. Zde se postupně prosadil jako herec nejen v divadle, ale objevil se také ve stovce filmů, mezi jiným ve snímcích *Spartakus* (1960) a *Cid* (1961) a v komedii *Pět lupičů a stará dáma* (1955), ve které hrál s Alekem Guinnessem a Peterem Sellersem. Dvakrát hrál Napoleona, z toho jednou v roce 1956 ve filmové adaptaci *Vojny a míru* s Audrey Hepburnovou a Henrym Fondou. Největšího věhlasu však dosáhl ve snímcích o Růžovém panterovi v úloze nešťastného komisaře Dreyfuse, kterého přivádí k šílenství nešikovný inspektor Clouseau v podání opět Petera Sellerse. "Ta role byl dar z nebes. Ale bylo to dvousečné, protože mě lidé začali ztotožňovat s Dreyfusem," řekl o roli Lom. Lom se narodil jako Herbert Charles Angelo Kuchacevich ze Schluderpacheru v roce 1917 v Praze. Na svou vlast nedal dopustit a do Česka jezdil několikrát do roka. V roce 2006 se zúčastnil ceremoniálu filmových cen Český lev a předal cenu tvůrcům filmu *Šťěstí*.

čtk

JDI A ZABÍJEJ!

Příběhy dětských vojáků z Afriky – Charitativní výstava fotografií pod záštitou Czech photo, o.p.s., pořadatele Czech Press Photo

Líba Taylor, Lenka Klicperová – Staroměstská radnice, románsko-gotické prostory 21. 9. – 16. 10.

V březnu 2012 strhla pozornost světových médií iniciativa nazvaná **Kony 2012**. Video nasdílené neziskovou organizací Invisible Children se stalo nejrychleji rostoucí kampaní na sociálních sítích všech dob. Během jednoho týdne jej shlédlo rekordních 74 milionů lidí. Kampaň rozvířila debatu o palčivém problému dětských vojáků v Africe. Konyho Lord's Resistance Army operuje přes čtvrtstoletí v prostoru států Uganda – DR Kongo – Súdán a Středoafriká republika. V Africe dále operují další jednotky – vzbouřenecké, ale i vládní, které používají dětské vojáky.

Výtěžek z výstavy půjde na konto nemocnice v keňském Itibu, kterou dlouhodobě provozuje ADRA pod vedením Aleše Bárty.

Projekt výstavy *Jdi a zabíjej!* přibližuje příběhy bývalých dětských vojáků a vojaček, jejich osudy a těžkosti při opětovném začlenění do společnosti. Název vystihuje naprosto přesně osudy dětí unesených Konyho LRA. Ty nejprve musely absolvovat i několikátýdenní pochody, než se dostaly do táborů LRA, kde se z nich postupně stali zabijáci.

Autorky výstavy **Líba Taylor a Lenka Klicperová** se s problematikou dětských vojáků setkaly na svých četných cestách po africkém kontinentě. Líba Taylor problematiku ugandské LRA monitoruje více než 20 let.

Na Staroměstské radnici již společně realizovaly výstavu **Tři ženy v Africe** (září 2010), na níž spolupracovala také Jarmila Štuková Kovaříková.

Výstava by měla upozornit i na důležitý aspekt obtížné resocializace bývalých dětských vojáků. Jejich začleňování do společnosti je v chudém regionu severní Ugandy velmi problematické. Nezaměstnanost je tu obrovská a lidé se bývalých vrahů s kalašnikovy bojí.

O autorkách:

Líba Taylor (*1950)

Líba Taylor, fotografka, která žila většinu profesionálního života v Anglii. Přes třicet let pracuje na dokumentaristických projektech pro světové hu-

manitární organizace (UNICEF, UNHCR, Save the Children, Action Aid a další) a zaměřuje se zejména na rozvojové země. Problematiku svých témat dokonale zná, ví, jak je pro výpověď snímku důležité prostředí, v němž fotografovaní žijí. Doufá, že svou prací přispívá k pochopení problémů současného světa. Je držitelkou řady ocenění včetně dvou cen ze soutěže Czech Press Photo. Její fotografické blogy z cest je možné zhlédnout na internetovém vydání National Geographic Česko.

Líba Taylor je mimo jiné fotografkou FITESu a časopisu Synchron. www.libataylor.eu

Lenka Klicperová (*1976)

Novinářka a fotografka. Začínala jako zpravodajka, posledních deset let pracuje v časopise Lidé a Země, který patří mezi nejstarší dosud vydávaná periodika v ČR, a zaměřuje se na reportáže z cizích zemí. Šéfredaktorkou časopisu je od roku 2004. Lenka Klicperová během svého působení v tomto médiu navštívila řadu afrických zemí, pracovala také na Haiti, v Afghánistánu a Iráku. Zaměřuje se na dokumentování života domorodých etnik, na problematiku žen a jejich postavení ve třetím světě, na reportážní a portrétní fotografii. Za fotografie Surmů z jižní Etiopie získala v roce 2008 čestné uznání v soutěži Czech Press Photo. V roce 2008 stála u zrodu občanského sdružení Femisphera, které se zaměřuje na dokumentování problematiky třetího světa, zejména na ženská témata. V Kongu se zabývala masovým znásilňováním žen, v Keni ženskou obrízkou, v Čadu dárfúorskými uprchlíky, v Iráku ženskými bojovnicemi guerilové PKK, v Ugandě dětskými vojáky LRA. V roce 2010 v nakladatelství Mladá fronta vyšla kniha Afrika v nás, již je spoluautorkou. Podílela se na několika dokumentech (Slzy Konga, Latim – Obřezané, Iráčanky) a řadě televizních reportáží.

red

KŘÍŽOVATKY ŽIVOTA U ZLATÉHO KOHOUTA

V Galerii U zlatého kohouta (Praha 1, Michalská 3) vystavují své práce fotografové Renáta Lucková a Pavel Veselý. Expozici pojmenovali Křížovatky života.

red

SPOLEČNOST PŘÁTEL PEN KLUBU UVÁDÍ NA PODZIM 2012

Pokud není uvedeno jinak, koná se od 17.05 v sídle PEN klubu pod střešou Klementina

10. 10. Ve spolupráci s Uměleckou besedou: Četba z Pamětí Bořivoje Navrátila

Čte Josef Somr, jeho spolužák z JAMU, uvádí Hana Kofránková

11. 10. Milena Fucimanová – čtení z připravované prózy Vtom byla Maria vyrušena ze čtení

Spoluúčinkují členové Divadla hudby a poezie AGADIR:

Přednes Danica Zapletalová a Matouš Hořínek, Jakub Maistryszin – zpěv, Darina Ivancová – flétna, Aleš Kudláček – klarinet, Ondřej Fuciman – klavír, autor hudby

24. 10. ve spolupráci s Uměleckou besedou v Topičově salonu, Národní 9, první patro (s výtahem). Od 18 hodin: Ilja Hurník – Z osmera notýsků Veselé čtení k pozhnaným devadesátinám emeritního starosty Umělecké besedy.

S autorem spoluúčinkuje Hana Kofránková, Otakar Brousek a Josef Somr, Ondřej Lébr – housle. Úvodem promluví prof. Miloš Horanský Při víně autogramiáda s Oranžovým notýskem a CD nakladatelství Akropolis

7. 11. ve spolupráci s Uměleckou besedou: Jméno Vokolek

Z knižní kroniky slavného rodu vydané nakladatelstvím Torst čte autor Václav Vokolek. Spoluúčinkuje Jan Šulc

21. 11. Jana Štroblová: Rouhavé modlitby, Václav Daněk: Blíženko noc Z dvou knižních novinek nakladatelství Akropolis čtou autoři, spoluúčinkuje Hana Kofránková

Na podzim také oslavíme 20 let existence Společnosti přátel PEN klubu.

KAM SE BELHÁŠ, ČESKÝ ANIMOVANÝ FILME?

Budoucnost českého animovaného filmu by dnes určitě odmítla většit i křišťálová koule. V současné době jsou roztočeny sice dva nebo tři celovečerní filmy v soukromých studiích, ale pro český animovaný film zůstává vskutku stěžejním producentem animovaného filmu Česká televize. V České televizi se během roku 2011 nezadal na rok 2012 do výroby jediný nový animovaný seriál a během první poloviny roku 2013 se dokončí projekty, které jsou rozpracovány. A co přijde potom? Pak může přijít konec českého animovaného filmu. Proč nastala tato situace?

Po revoluci v roce 1989 si Česká televize vůči nově vzniklým soukromým studiím počínala velmi macešsky a asi do roku 1995 soukromá studia zachraňovala výroba pro Slovenskou televizi. Po zmíněném roce se situace začala obracet a Česká televize znovu zahájila výrobu nových seriálů. Česká televize se stala hlavním zadavatelem skoro pro všechna česká, slezská a moravská studia, kam se uchýlila většina pracovníků animovaného filmu z Krátkého filmu Praha, jenž pomalu zanikal.

Svoboda, kterou dostalo tehdejší vedení dětského centra v České televizi, byla skoro bezmezná. Od té doby vznikly desítky seriálů za mnoho stovek milionů korun. Samozřejmě to vždy bylo tzv. málo. Soukromá studia si vždy stěžovala, že by měla dostávat víc prostředků, což lze hodnotit jako legitimní představu. V množství peněz se ale ten největší, dominantní zakopaný pes neskryval. Hlavní problém vězel v dramaturgických plánech vedení dětského centra České televize, které žilo v představách z časů totality: že se český divák bude trpělivě a stále dívat na to, co mu vysílání předloží. Vedení zmíněného centra nebralo na zřetel pomalý nárůst významu pojmu „dětský divák“. Tohoto „nejmenšího diváka“ si na rozdíl od ČT uvědomily konkurenční televizní stanice. Začaly nasazovat do svého vysílání málo zdařilé, ale někdy i kvalitní seriály ze zahraničí, které se staly velkou konkurencí české animované tvorby. Zásadní postulát však platí stále: jedině Česká televize měla a má ekonomickou sílu vytvářet animované seriály, které dokážou konkurovat importu ze zahraničí.

Proto vidím současné období (nazvěme ho například „nedávat do výroby žádný nový titul“) snad jako start něčeho, co se poučí z nezdařených (ne)tvůrčích ambic dramaturgického vedení minulé doby, přičemž nové vedení dramaturgie dětského vysílání České televize bude mít větší respekt k divákovi. Divák se sice mění, nikoli však natolik, jak by si to možná někdo představoval. Český divák zůstává stále poměrně konzervativní. Je na tom snad něco špatného? Český divák si oblíbil českou výtvarnou školu a má rád podmanivou českou poetiku.

Češi si nejen v tomto oboru potrpí na tradici, a pokud se nám, tvůrcům, podaří vytvořit filmy a seriály, které budou mít rádi čeští diváci, tak to snad není ostuda. Víte, měl jsem bohužel tenhle pocit v době minulé: že pokud se vytvořil film nebo seriál, který byl hezký a líbil se, stalo se to pro vedení „dětské“ dramaturgie ČT skoro ostudou. A je veřejným tajemstvím, že ty převážně úspěšné tituly vznikaly jako by nechťně a téměř omylem.

Další velký problém představuje počet děl v českých animovaných seriálech. Nikdo totiž nebere na vědomí fakt, že jsou nasazovány do vysílání České televize dlouhé animované zahraniční seriály, které naprosto „převálcují“ ty české, krátké. Jak může český 26dílný animovaný seriál konkurovat 150dílnému animovanému zahraničnímu seriálu? Malý divák si vezme za svého toho seriálového hrdinu, s kterým žije déle, tedy hrdinu z delšího seriálu. Malého diváka nezajímá dramaturgická různorodost tvorby, chce seriál, jenž se mu líbí, a aby hrdina, kterého začne mít rád, s ním byl co nejdéle. Neznamená to však, že se musíme divákovi podřizovat, ale jen trochu opatrněji hledat nového hrdinu, kterého si divák akceptuje jako svého. Podívejme se do zahraničí, kde si své tradiční hrdiny hýčkají. Belgičané, Rusové, Francouzi, Angličané i Američané hledají nové seriálové hrdiny, zároveň se ale stále vrací ke svým tradičním protagonistům.

V celém světě vzniká řada krásných animovaných seriálů a filmů, které dobývají svět, což s sebou může přinést, že zahraniční a nakonec i naši diváci na české animované hrdiny úplně zapomenou. Je mi z toho smutno, neboť to, co mnoho let stovek našich vynikajících tvůrců v minulosti vybudovaly, přičemž se jim podařilo vytvořit pojem „ČESKÁ ANIMOVANÁ ŠKOLA“, my, současníci, tuto hodnotu vyčerpáme a ničím ji bohužel nedoplníme. Lze to označit za prohru české kultury, za prohru našich schopností prosadit animovanou tvorbu, poponést naši kulturu o kousek dál a třeba i do světa.

Doufám proto, že tato téměř roční odmlka ohledně zadávání nových seriálů do výroby byla moudrá. Nevíme, zda se opravdu konstituuje ČT3 a co případný vznik tohoto kanálu přinese pro tvorbu nových animovaných českých seriálů. Nevíme nic o záměrech nového ředitele případného programu ČT3 Petra Kolihy, neznáme úroveň jeho souzvuku s generálním ředitelem Petrem Dvořákem. Otázek na toto téma visí ve vzduchu opravdu mnoho, bylo by proto velmi prospěšné, aby se tvůrci animovaného filmu pod záštitou FITESU mohli setkat s vedením ČESKÉ TELEVIZE a o tom všem si pohovořit. V žádném případě by nemělo jít o setkání konfrontační, nebylo by dobré, aby eventuelní nová éra animované tvorby začala ve špatném duchu. Většina tvůrců animovaného filmu dělá svoji práci s velkou láskou, stala se neodmyslitelnou součástí jejich životů. Myslím si tedy, že si máme co říci. Naše případné setkání bude pro všechny zúčastněné strany prospěšné. Pevně věřím, že z belhajícího se animovaného filmu vznikne rázný a pěkně si vyšlapující švihák.

Jiří P. Miška

Jiří P. Miška (1954) je výtvarník, animátor a režisér, původní profesí rytec kovů. Začínal ve společnosti Krátký film Praha, kde se od kreslíře vypracoval až k režii animovaných filmů. V roce 1993 založil vlastní filmové studio Via Lucis. Je autorem několika animovaných TV seriálů – O skřítku Racochejlovi (1997), Oštrozok (2002), Čaroděj z nařukovacího stromu (2008) – a krátkých animovaných filmů, např. Růžový slon (1989) a Zlatá mince (1998). Produkoval mimo jiné řadou cen ověřených snímků Helga L-520.

ZE ZÁKULISÍ NATÁČENÍ NOVÉHO ČESKÉHO FILMU ZÁBLESKY CHLADNÉ NEDĚLE

Počítač, kamera, zvuk... akce!

Nový český psychotriller Záblesky chladné neděle podle scénáře Ivy Procházkové rozehrává soukromé drama čtyř lidí, jejichž cesty se protnou během jedné podzimní neděle – zdánlivě nahodile, na první pohled bez osudového plánu. Matoucí mimikry protagonistů vyvolávají množství domněnek a otázek, jejich skutečné záměry a identita se však vylupují zvolna, zdráhavě, těžko rozpoznatelné v pletivu lží a přetvářky. Nikdo není tím, kým se na první pohled zdá být. Paranoia se v řadě scén úspěšně maskuje dojemem reálného ohrožení, skutečně nebezpečí se naproti tomu vynořuje zrádně a nečekaně.

Režisér a producent filmu Ivan Pokorný vsadil nejen na neokoukané herecké tváře (Adéla Petřeková, Robert Jaškův, Kryštof Rímský, Jan Plouhar), ale i na moderní techniku. „Měli jsme možnost vyzkoušet kameru, která byla v danou chvíli jediná na světě a uměla to, co jiné kamery neuměly,“ říká Pokorný. K práci s tímto technologickým výdobytkem přizval Pokorný mladého německého kame-

ramana Armina Dierrolfa. Ten, spolu se svým specifickým stylem zachycení obrazu, vnesl do filmu i zneklidňující atmosféru napětí. „Armin má talent odtrhnout obraz od skutečnosti, dát mu zcela jedinečný rám, který ze světa, o němž si myslíme, že je nám důvěr-

ně známý, vytváří něco nového, lehce ireálného a přitom svébytného.“ Další člen tvůrčího týmu, který jako technický supervizor od samého počátku úzce spolupracoval s Dierrolfem a Pokorným, byl Vojtěch Pokorný, syn režiséra.

Ajták na place

V dnešní době vyspělých informačních technologií je natáčení filmu a jeho postprodukce složitý proces, součin softwarů, formátů a dalších nezbytností, které spolu musí bezproblémově komunikovat. Sestavit veškeré kamerové a počítačové vybavení, zaručit kompatibilitu mezi jednotlivými elementy a starat se během natáčení i postprodukce o to, aby vše fungovalo, je náplň práce technického supervizora. Předpokladem pro ni je značný přehled o technologickém vývoji a vědomostní zázemí s přehledem do většiny zúčastněných, hlavně technických profesí.

„Technický supervizor pomáhá už v přípravách definovat způsob natáčení,“ říká Ivan Pokorný. „Hledá optimální řešení různých úkolů, navrhuje workflow od A do Z, koordinuje práci dalších profesí. Já osobně před těmito pokročilými digitálními zázraků hluboce smekám.“

Vojtěch Pokorný – technický supervizor, DIT (Digital Image Technician) a Highspeed operátor začal pracovat jako IT Trainer v Nizozemí. Po dvouleté praxi v Hamburku jako střiháč pro krátké televizní formáty absolvoval studium u Deutsche Film- und Fernsehakademie Berlin v oboru kamera. Natočil několik filmů a současně působil v Mnichově jako Digital Image Konsultant ve firmě zabývající se výrobou kamerové techniky. V současnosti pracuje i jako kameraman a konzultant pro produkční firmy a jednotlivé projekty.

Co přináší tato profese nového do procesu výroby filmů?

Nebudu popisovat technické detaily. Z pohledu tvůrců je nejpodstatnějším přínosem to, že pokud svou práci dělám dobře, ušetřím produkčním firmám a projektům mnoho peněz, které mohou utratit například na dekoracích, délce natáčení, castingu, prostě jinde před kamerou.

Jaké dovednosti – kromě těch čistě technických – musí technický supervizor mít?

ZÁBLESKY CHLADNÉ NEDĚLE

Napínavé drama podzimní neděle, která nutí ke lži a svádí k výměně rolí

Na začátku je vzrušená hádka a vyskočení z auta, vzápětí přispěchá na pomoc náhoda, která – jak už tomu u náhody bývá – fatálně přehodí výhybky, aby nebylo úniku z pastí. Kdo v ní nakonec uvízne, neví až do samého konce ani diváci, ani protagonisté.

Prvky road movie kombinované s hrou na schovávanou posiluje výstižná psychologie všech čtyř postav, které jdou za svými mnohdy iluzorními soukromými cíli a tu vědomě, tu nechtěně utahují síť. Bojuje se o vztahy, jde o život. Manželka, nebo prostitutka? Starostlivý ochránce, nebo násilník? Spolehlivý otec od rodiny, nebo skrytý donchuán? To jsou otázky, které se při sledování napínavého příběhu vynořují a spolu se zvědavostí na rozuzlení přinášejí pochyby o možnosti definovat lidskou povahu. Nejenže „nikdo není dokonalý“, nikdo není ani jednoznačný. Všechno je při-

spíš než o dovednosti se jedná o kumulativní zkušenosti. A na rozdíl od jiných „ajtáků“ se člověk asi víc naběhá. Důležitá je také komunikace se zbytkem týmu. Nejpodstatnější je posouzení požadavků kameramana a režie a jejich sladění s tím, jakou techniku momentálně nabízí trh. Nemluvím teď o dalším důležitém faktoru, kterým jsou finanční možnosti. Musíte dobře vědět, jak to chodí na place, vyznat se v branži a znát i její „úchytky“, o technicko-kreativní způsobilosti a afinitě nemluvě.

Jaké výstřelky moderní techniky jste používali při natáčení Záblesků?

Highspeedová kamera PS-Cam X35, byla v době natáčení teprve ve stádiu prototypu. To obnášelo více práce, protože mnoho věcí se nedalo nastavit přímo na kameře, ale bylo nutné připojit laptop a přeprogramovat určitá nastavení. S ohledem k váze a velikosti zařízení ve spojení s naším svižným způsobem natáčení jsme tuto kameru využívali jen v některých scénách.

Dierolf točil také na kameru SI2K, která nahrává přímo do počítačové jednotky. Pracovali jsme na rychlé vyměnné harddisky SSD (Solid State Drive), protože psaný objem dat byl velmi vysoký. Počítačová jednotka, software a kamera byly na sebe navzájem perfektně vyladěné, což přinášelo možnost pohodlně hlídat expozici, ostrost, rozdělení barev, nadepisovat scény na digitální klapky a spousty jiných šikovných funkcí.

Po ruce jsme měli ještě jeden laptop speciálně na kontrolu a takzvané předbarvení materiálu pro střihu. Pracovali jsme totiž ve formátu RAW, což znamená, zjednodušeně řečeno, že se nahrává datový

proud, který senzor vytváří, bez veškerých korekcí. V podstatě se jedná o zeleno-růžový barevný obrázek. Veškeré barevné informace se dopočítávají později s pomocí složitých algoritmů v procesu „debayering“ – a tím jsem trávil své noci.

Jak jste řešili zálohu dat?

Měl jsem s sebou rychlý Dell laptop na zálohu dat přímo na place. Powerbook od Apple na transkódování proxy dat pro střih, farmu harddisků od LACY a jeden hlavní rate od firmy HIVE, na kterém byla naše hlavní záloha.

Jak vám klapala spolupráce s Pokorným a Dierolfem?

Bezvadně. Za nejdůležitější považuju, že režisér i kameraman byli otevření „vychytávkám“ a novým trendům. Bez důvěry k moderní technice ze strany režie a kamery by film v téhle podobě nikdy nemohl vzniknout.

Připravila Cecilie Jílková

tomno, všechno je možné, láska, smrt, sex a žárlivost jsou hnacím motorem tohoto sevřeného nedělního příběhu.

Žánr: psychothriller

Délka: 92 minut

Formát: full HD

Premiéra: 8. Listopad 2012

Režie: Ivan Pokorný

Scénář: Iva Procházková

Hrají: Adéla Petřeková, Robert Jašków, Jan Plouhar, Kryštof Rímský, Zdeněk Žák, Taťjana Medvecká a další...

www.zableskychladnenedele.com

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ V JIHLAVĚ POŠESTNÁCTÉ 23. – 28. října 2012

Jihlavský festival dokumentů patří dnes i v evropském měřítku k významným akcím svého druhu. Letos proběhne už jeho 16. ročník.

Mezi programové novinky patří uvedení diváckého hitu festivalu Sundance Never Sorry, který vypráví o čínském výtvarníkovi Aj Wej-Wejovi. Mírnější linku – stav beztlíže – zastoupí dokumentární vesmírná odysea I am in Space. Z experimentů je možné představit film: (K)(K)(K) – Kousek, Křížová cesta a Kotouč. Tři režiséři (Ježek-Bambušek-Daňhel) třikrát malují krajinu ve třech formátech (8-16-35 mm). Do soutěžní České radosti je nově zařazen snímek Pevnost režisérů Lukáše Kokeše a Kláry Tasovské. V kulisách moldavských prezidentských voleb snímek analyzuje pravidla organizace ne-státu a obyčejného života v něm.

Hlavní soutěžní sekce

Opus Bonum vybírá pozoruhodné filmy reprezentující tendence světového dokumentu. V porotě je pouze jeden porotce, který vybere nejzajímavější dílo (v roce 2011 vyhrál film Ztracená země).

Mezi moři je soutěžní sekce, která reprezentuje země a národy střední a východní Evropy. Přestavuje dokumentární myšlení ve vzájemných dějinných, politických a kulturních souvislostech těchto zemí (v roce 2011 vyhrál film Bakhmaro).

Česká radost – prestižní výběr českých dokumentů není jenom soutěží o nejlepší z českých filmů, ale především oslavou různosti české kinematografie. V porotě jsou osobnosti českého kulturního a společenského života, jeden obyvatel Jihlavy a vítěz z minulého ročníku České radosti (v roce 2011 vyhrál film Pod sluncem tma).

Experimentální soutěžní sekce

Fascinace – soutěžní přehlídka experimentálních filmů každoročně představuje unikátní přístupy k zobrazování reality. Porotu tradičně tvoří členové jedné filmové rodiny (v roce 2011 vyhrál film Endeavour).

Na hraně dokumentu. Doc-fi vyjadřuje přesvědčení, že hranice mezi dokumentárním a hraným filmem jsou propustné. **Reality-tv** otevírá nové televizní formáty a v širokém světovém záběru představuje aktuální podoby zkřížených žánrů, jako jsou dokudrama, dokusoap, reality show nebo mockument.

Průhledné bytosti. Průhledné bytosti představují tvorbu významných režisérů, kteří zanechali v dějinách kinematografie pozoruhodný autorský rukopis.

Z doprovodného programu

Autorské čtení bude zastoupeno nejen Michalem Ajvazem s Ivanem Havlem. K poslechu dále uvedeme ve spolupráci s Českým rozhlasem speciální Radiodokumenty a například koncert zpěvačky Vladivojna La Chia. Letos v červenci, v den svých jedenadevadesátých narozenin, zemřel jeden z nejvýznamnějších dokumentárních filmařů Chris Marker. Narodil se 29. července 1921 jako Christian François Bouche-Villeneuve v Neuilly-sur-Seine ve Francii. Chris Marker se držel v soukromí, odmítal po-

skytovat rozhovory a na požádání o vlastní fotografii posílal fotografii své kočky. Mezi Markerova nejvýznamnější díla patří film Pařížský máj, který uvedeme v nově restaurované verzi. Film spojuje lyrická pozorování Paříže s politicky provokativní anketou.

Programy pro filmové profesionály

EMERGING PRODUCERS – Nový projekt na podporu evropských producentů.

Cílem čtyřdenního projektu je upozornit na mladé talenty, usnadnit osmnácti začínajícím producentům z evropských zemí přístup k informacím, a zvýšit tak potenciál budoucích evropských koprodukcí.

Organizováno ve spolupráci s MEDIA Desk.

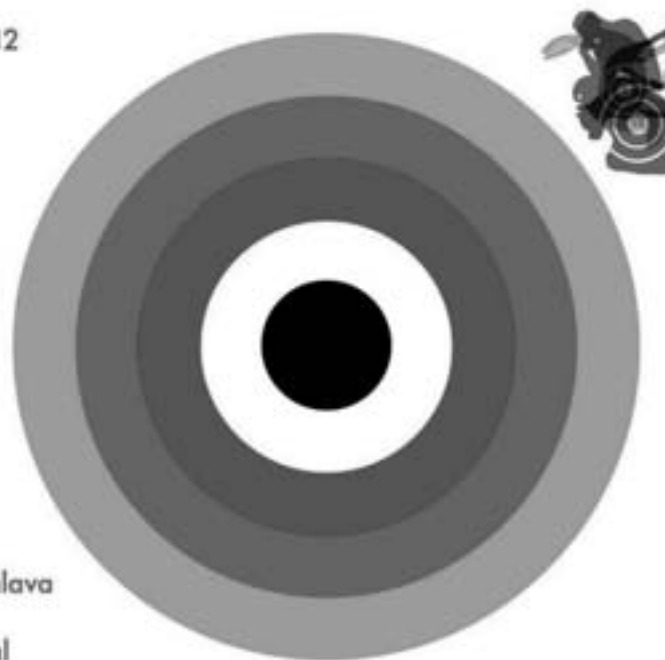
INSPIRAČNÍ FÓRUM – První projekt svého druhu pro iniciování nových témat v dokumentárním filmu.

Inspirační fórum je čtyřdenní setkání 10 vybraných režisérů z celého světa s významnými osobnostmi mimo filmovou komunitu, vědci, spisovateli, výtvarnými umělci či filozofy.

FESTIVAL IDENTITY – Jedinečný seminář pro organizátory filmových festivalů.

23.–28. 10. 2012
**Ji.
hlava**

Mezinárodní festival
dokumentárních filmů Ji.hlava
16th Jihlava International
Documentary Film Festival

Program workshopu Festival Identity bude zahrnovat obecné přednášky a moderované diskuze, stejně jako setkání malých skupin účastníků z různých festivalů. Dvoudenní seminář bude rozdělen do čtyř tematických bloků a malých diskusních skupin.

SOUTĚŽNÍ VÝSTAVA PLAKÁTŮ FILMOVÝCH FESTIVALŮ

Projekt Festival Identity doprovází veřejně přístupná výstava nejnovějších festivalových plakátů z celého světa. Zástupci filmových festivalů, kteří se účastní workshopu Festival Identity, udílí Cenu za nejkrásnější plakát – v roce 2011 ji získal festival Hot Docs.

POROTA

Předseda

Arild Erikstad
NRK
Norsko

Sheena Macdonald
Canadian Film Centre
Kanada

Heidi Pruuli
ETV
Estonsko

Členové

Vladimír Strakoš
Česká televize
Česká republika

Martin Traxl
ORF
Rakousko

SEZNAM SOUTĚŽNÍCH FILMŮ

1	1982: FRANK'S SUMMER	Dokumenty o hudbě a tanci	Rai Radiotelevisione Italiana SPA	49	GOD'S COMPOSER	Dokumenty o hudbě a tanci	BBC Classical Music Television
2	ATYS	Performing Arts	François Roussillon et Associés	50	FLAT PACK - THE MUSICAL	Performing Arts	Sveriges Television, SVT
3	GIULIO CESARE	Performing Arts	François Roussillon et Associés	51	THE BARTERED BRIDE - WORLD PREMIERE OF THE FIRST GERMAN VERSION, COMMISSIONED BY SMETANA HIMSELF	Performing Arts	Steirische Kulturveranstaltungen GmbH
4	THE TURN OF THE SCREW	Performing Arts	François Roussillon et Associés	52	MERCE CUNNINGHAM, THE LEGACY	Dokumenty o hudbě a tanci	Arte France
5	MACHINATIONS	Performing Arts	Idéale Audience	53	WAGNER'S DREAM	Dokumenty o hudbě a tanci	Clasart Classic
6	LA SPIRA	Dokumenty o hudbě a tanci	Idéale Audience	54	THE NUTCRACKER	Performing Arts	EuroArts Music International GmbH
7	KATHLEEN FERRIER	Dokumenty o hudbě a tanci	Idéale Audience	55	GOZARAN - TIME PASSING	Performing Arts	EuroArts Music International GmbH
8	THE RAIN TIME	Performing Arts	Arthur Psaryov	56	C(H)CEURS	Dokumenty o hudbě a tanci	EuroArts Music International GmbH
9	CENDRILLON	Performing Arts	Idéale Audience	57	BRUCKNER 5 - CLAUDIO ABBADO & LUCERNE FESTIVAL ORCHESTRA	Performing Arts	Accentus Music GmbH & Co. KG
10	BRUNDIRAR - SINGING AND DANCING ACROSS BORDERS	Dokumenty o hudbě a tanci	Rundfunk Berlin Brandenburg	58	OPERA PRIMA IN MOTION	Performing Arts	Television Metropolitana, S.A. de C.V. Canal 22
11	WOZZECK	Performing Arts	Sveriges Television	59	ERIC(H) ZEISL - AN UNFINISHED LIFE	Dokumenty o hudbě a tanci	Yaughan Video
12	BLOODY DAUGHTER	Dokumenty o hudbě a tanci	Idéale Audience	60	DANZA, THE CUBAN MIRACLE	Dokumenty o hudbě a tanci	Les Films Figures Libres, France
13	LANG LANG - THE ART OF BEING A VIRTUOSO	Dokumenty o hudbě a tanci	Zweites Deutsches Fernsehen	61	CHRONICLE OF A GREAT COMPETITION	Dokumenty o hudbě a tanci	Henryk Wieniawski Music Society in Poznań
14	90TH ANNIVERSARY GALA OF THE FINNISH NATIONAL BALLET	Performing Arts	YLE Finnish Broadcasting Company	62	RAIN	Performing Arts	Echo Media
15	SUNDAY FROM LIGHT (SONNTAG AUS LICHT) - THE WORLD PREMIERE OF KARLHEINZ STOCKHAUSEN'S OPERA	Dokumenty o hudbě a tanci	WDR	63	THE MYSTERY OF MASONIC MUSIC	Dokumenty o hudbě a tanci	Michael Meert Filmproduktion
16	SOUNDBREAKER	Dokumenty o hudbě a tanci	YLE Finnish Broadcasting Company	64	LOVE LIES BLEEDING	Performing Arts	White Iron Pictures Inc.
17	ALICE'S ADVENTURES IN WONDERLAND	Performing Arts	Opus Arte	65	SALUT SALON - THE FILM	Performing Arts	Seelmannfilm GmbH
18	MACBETH	Performing Arts	Opus Arte	66	LITTLE OPERA	Dokumenty o hudbě a tanci	Bel Air Media
19	ANNA NICOLE	Performing Arts	Opus Arte	67	ANDRIS NELSONS - GENIUS ON FIRE	Performing Arts	Filmfritz GmbH
20	TOSCA	Performing Arts	Opus Arte	68	KARAJAN - THE SECOND LIFE	Dokumenty o hudbě a tanci	ServusTV Fernsehgesellschaft m.b.H
21	IL TRITTICO	Performing Arts	Opus Arte	69	AUSTRIA SINGS - THE WAY TO THE FINAL	Dokumenty o hudbě a tanci	Österreichischer Rundfunk - ORF
22	ALONZO KING LINES BALLET	Performing Arts	ZDF/3sat	70	IOLANTA - PERSEPHONE	Performing Arts	Teatro Real de Madrid
23	SYMPHONY EPISODE 1 GENESIS AND GENIUS (EP1 OF 4 PART SERIES)	Dokumenty o hudbě a tanci	BBC Classical Music Television	71	OF LOVE, DEATH AND BEYOND - EXPLORING MAHLER'S "RESURRECTION" SYMPHONY	Dokumenty o hudbě a tanci	Cultural Media Collaborative Inc.
26	Working Title: Wunderkind	Dokumenty o hudbě a tanci	Baltic Film Production	72	ANDREAS VOLLENWEIDER - DER SANFTE WIDERSTAND	Dokumenty o hudbě a tanci	Schweizer Radio und Fernsehen (SRF)
27	DIE THOMANER	Dokumenty o hudbě a tanci	Accentus Music GmbH & Co. KG	73	PERFORMING MAHLER ON MARCH 11	Dokumenty o hudbě a tanci	NHK (Japan Broadcasting Corp.)
28	BOHODAR KOTOROVYCH - REFLECTIONS	Dokumenty o hudbě a tanci	National TV Company of Ukraine	74	GEORGE GRUNTZ - 40 YEARS OF GEORGE GRUNTZ CONCERT JAZZ BAND	Dokumenty o hudbě a tanci	Schweizer Radio und Fernsehen (SRF)
29	MUSIC IN THE AIR	Dokumenty o hudbě a tanci	RM Creative	75	BENNY ANDERSSON ORCHESTRA	Performing Arts	Sveriges Television SVT
30	ANTOINE'S FOUR SEASONS	Dokumenty o hudbě a tanci	Camera lucida productions	76	BACH TO THE FUTURE	Dokumenty o hudbě a tanci	Sveriges Television, SVT
31	MODERN LOVE	Performing Arts	NTR	77	DELIUS: COMPOSER, LOVER, ENIGMA	Dokumenty o hudbě a tanci	BBC
32	SCHUMANN AT PIER 2 - A CONCERT FILM WITH PAAVO JÄRVI AND THE DEUTSCHE KAMMERPHILHARMONIE BREMEN	Dokumenty o hudbě a tanci	Deutsche Welle	78	HENRI DUTILLEUX: AINSI LA NUIT	Dokumenty o hudbě a tanci	Reunion 3
33	THE WORLD OF MATTHEW BOURNE	Performing Arts	Leopard Films	79	BERMUKHA	Dokumenty o hudbě a tanci	MZE TV
34	JUDITA	Performing Arts	HRT, Croatia Television	80	LA COMMEDIA	Performing Arts	Classica TV Sky
35	AUSTRIA SINGS - THE FINAL	Performing Arts	Österreichischer Rundfunk - ORF	81	MR SZIMFONIK LIVE	Performing Arts	MTV
36	PRIMA DELLA PRIMA - I VESPRI SICILIANI	Dokumenty o hudbě a tanci	RAI Radiotelevisione Italiana	82	ERIKA MIKLÓSA AND DAVID D'OR IN CONCERT	Performing Arts	MTV
37	LOVE GIVEN BY THE STARS FROM SERIAL "GAME OF FATE"	Dokumenty o hudbě a tanci	VIATEL Film Studio	83	RUSALKA	Performing Arts	VRT Belgium
38	BOLSHOI, A RENAISSANCE	Dokumenty o hudbě a tanci	Bel Air Media	84	AJÓ (BYE)	Performing Arts	Bytlet AB
39	The Sleeping Beauty	Performing Arts	Bel Air Media	85	MYSTERIES OF MUSIC	Dokumenty o hudbě a tanci	RTV, TV Slovenija
40	Magnificat	Performing Arts	Bel Air Media	86	CELEBRATION JAZZ	Dokumenty o hudbě a tanci	Česká televize
41	MÉDÉE	Performing Arts	Bel Air Media	87	ALL THE PRODIGIES... THE SECOND ENCOUNTER	Dokumenty o hudbě a tanci	Česká televize
42	JEDERMANN REMIXED	Performing Arts	Österreichischer Rundfunk - ORF	88	BAROQUE JEWELS BY MAGDALENA KOŽENÁ	Performing Arts	Česká televize
43	VINETA - THE LOST CITY	Performing Arts	Bayrischer Rundfunk / Bavarian Television	89	AN INTIMATE PORTRAIT OF JANA K.	Dokumenty o hudbě a tanci	Česká televize
44	ARTURO TOSCANINI - IL RITMO DELLO SPIRITO	Dokumenty o hudbě a tanci	RAI Radiotelevisione Italiana	90	TICKET TO PARADISE	Dokumenty o hudbě a tanci	BVA International Ltd
45	GIUSEPPE SCARLATTI: DOVE È AMORE È GELOSIA - A HISTORICAL RECONSTRUCTION OF OPERA PERFORMANCE	Performing Arts	Clasart Classic	91	A JEWEL OF THE BAROQUE	Dokumenty o hudbě a tanci	Accentus Music GmbH & Co. KG
46	THE BACK SIDE	Dokumenty o hudbě a tanci	Corporacion RTVE	92	JOHN CAGE: JOURNEYS IN SOUND	Dokumenty o hudbě a tanci	bce films & more GmbH
47	THE ENCHANTED ISLAND	Performing Arts	Clasart Classic	93	I AM THY LABYRINTH	Dokumenty o hudbě a tanci	bce films & more GmbH
48	A CONCERT FOR NEW YORK - IN REMEMBRANCE AND RENEWAL, GUSTAV MAHLER'S SYMPHONY NO. 2	Performing Arts	ACCENTUS Music	94	DIONYSOS - SCENES AND DITHYRAMBS WOLFGANG RIHM'S OPERA PHANTASY AT THE SALZBURG FESTIVAL	Performing Arts	bce films & more GmbH
				95	SOUND MYRIADS, PIERRE BOULEZ'S "PLI SELON PLI, PORTRAIT OF MALLARMÉ"	Dokumenty o hudbě a tanci	bce films & more GmbH
				96	REMEMBERING SVYATOSLAV RICHTER	Dokumenty o hudbě a tanci	Civilization Word

PROGRAM FESTIVALU

Sobota 13. října

- 10.00 – 17.00 Den České televize**
Palác Žofín a okolí
- 10.00 Michal Nesvadba**
zábavná dětská show moderátora pořadu
Kouzelná školka
- 11.00 Dětský hudební sbor Coro Piccolo**
písničky z pohádek – první blok
- 11.30 Kouzelnická show Tomáše Koutského**
- 12.15 Divadlo Pohádka**
radost, hravost, písničky a fantazie
v divadelních pohádkách
- 13.15 Dětský hudební sbor Coro Piccolo**
písničky z pohádek – druhý blok
- 13.45 Jaroslav Uhlíř a hodina zpěvu**
přijďte si zazpívat známé a dnes již zlidovělé
písničky s jejich stále mladým autorem
- 14.00 Divadlo Pohádka**
radost, hravost, písničky a fantazie
v divadelních pohádkách
- 15.00 Taneční show**
- 15.30 Autogramiáda** moderátora Pavla Anděla
a herců nového seriálu ENTENTÝKY a kapely
Chinaski
- 16.00 Chinaski**
koncert skvělé kapely, která nazpívala hudbu
k seriálu ENTENTÝKY

Vstup je během celého dne volný

Akce se koná za každého počasí v prostorách krytého přístřeší.

20.00 – 21.00 Slavnostní zahajovací koncert

Špičkové české komorní soubory od klasiky
přes folklór až po rock
Zuzana Lapčiková – zpěv a cimbál,
Kateřina Englishová – harfa,
Kvarteto Apollon, Smetanovo trio,
Zuzana Lapčiková kvintet,
Barocco sempre giovane, sólisté baletu
Národního divadla: Zuzana Šimáková, Radka
Příhodová, Viktor Konvalinka a Adam Zvonař

Neděle 14. října

- 10.00 – 19.00 Videotéka**
Osobní projekce všech soutěžních
i nesoutěžních pořadů dle vašeho výběru
- 15.00 Golden Prague Premieres**
Plochá krabice /SVT, Švédsko/
Speciální projekce muzikálu o slavné
švédské nábytkářské firmě
- 17.00 Golden Prague Premieres**
C(h)oeurs /EuroArts, Německo/
Speciální projekce tanečně vokálního
projektu Alaina Platela
- 20.00 Pocta ... Daria Klimentová**
reflexe tvorby české taneční hvězdy za její
osobní účasti včetně projekce Agony and
Ecstasy – strhujícího pohledu na Anglický
národní balet a Dariu Klimentovou při
přípravě Labutího jezera

Pondělí 15. října

- 9.00 – 19.00 Videotéka**
Osobní projekce všech soutěžních i nesoutěžních pořadů dle vašeho výběru
- 15.00 – 17.00 Festivalové zpívánky**
Dětské písničky z pořadů České televize a malování obrázků o ceny
Uvádí Zora Jandová
- 18.00 Zaostrěno na ...TV ARTE**
Dvě dekády evropského kulturního kanálu
- 20.00 Pocta ...Boris Eifman**
Ruská choreografická legenda osobně představuje vrcholy své tvorby

Úterý 16. října

- 9.00 – 19.00 Videotéka**
Osobní projekce všech soutěžních i nesoutěžních pořadů dle vašeho výběru
- 10.00 – 13.00 Právní prostředí v digitální éře**
Společný workshop IMZ a EBU
Výzvy a příležitosti v sociálních médiích pro vysílatele a soukromí sektor
- 20.00 Pocta... Roland Petit**
Francouzská choreografická hvězda vzpomínkách spolupracovníků a filmových ukázkách

Středa 17. října

- 9.00 – 19.00 Videotéka**
Osobní projekce všech soutěžních i nesoutěžních pořadů dle Vašeho výběru
- 15.00 Tisková konference s promítáním vítězného snímku**
- 20.00 – 21.00 Slavnostní předávání cen**
Dirigent Marko Ivanovič a všichni účinkující vás provedou hudbou bez žánrových hranic
Vystoupí Talichova komorní filharmonie, Dan Bárta, Petr Malásek, Jitka Hosprová, František Kop Quartet, BraAgas

VÍTĚZSLAV SÝKORA: ZLATÁ PRAHA JEDE DÁL!

Vítězslav Sýkora, ředitel Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha (pořádaného Českou televizí), seznamuje s devětačtyřicátým ročníkem, který na pražském Žofíně proběhne od 13. do 17. října.

Půlstoletí budete slavit příští rok, nicméně i letos je důvod k oslavám...

Devětačtyřicítka je absolutně nekulaté číslo, není to ani padesátka ani pětáctýřicítka. Přesto si ale jedno kulaté výročí připomínáme: letos po dvacáté se zaměřujeme na hudbu a tanec.

Vymysleli jste k tomuto jubileu nějakou novinku?

Jednu máme! Jsou to takzvané Festivalové zpívánky, původně jsme jim říkali Hudební Kouzelná školka. Uvědomili jsme si, že hudební i taneční filmy a pořady jsou směřovány k dospělým, a to i ve světě, a my chceme na festival pozvat také děti, vždyť to můžou být naši příští festivaloví a televizní diváci. Současně jim ukážeme, že kvalitní hudba může být dobře vnímatelná i zábavná. Chceme děti vtáhnout do děje. Letos budou například poslouchat muziku a podle pocitů ji malovat. Z toho můžou vzniknout úžasná díla.

Jinak navazujete na všechno osvědčené z minula...

Ano, „jedeme“ po třech liniích: pořádáme pocity tvůrcům, zaměřujeme se na nejlepší světové kulturní televizní stanice, letos to bude kanál Arte a opět pořádáme skvělé Golden Prague Premieres, tedy premiéry těch nejlepších pořadů z celého světa. Ty organizujeme ve spolupráci s Mezinárodní hudebním a mediálním centrem.

Fungovat znovu bude i veřejně přístupná videotéka.

Ano, a zase v ní máme více pořadů. Letos jich je rovná stovka. Pět let tu máme krizi – a pořád se točí skvělé hudební i taneční pořady. Videotéka je přístupná všem, a opravdu stojí za to! Mimo jiné ukazuje, jak se vyplácí státní podpora hudebním a tanečním pořadům. Když si vezmeme třeba filmy a pořady z Francie – to je paráda! Podpora vlády tu je opravdu vidět. Z toho bychom se mohli učit.

Ovšem i my se máme čím pochlubit, například hned prvním hostem festivalu!

Tím je naše milá Daria Klimentová, asi nejvýraznější česká tvář ba-

letního umění v cizině. Jsme moc rádi, že festival navštíví. Promítáme jeden skvělý britský, tak trochu biografický film, ve si Daria zahrála (Extáze a agónie). Tenhle snímek je součástí zajímavé trilogie. Vypráví o tom, jak si Daria, zaskakující za ruskou baletku v premiéře Labutího jezera, vydobývá po prvotních pochybnostech představitelů divadla úctu a obdiv. Je to snímek s obrovským nábojem, tak trochu detektivka, jste napjatí od začátku do konce. Kromě toho paní Klimentová vystaví na Žofíně svoje úžasné (a neřekl bych, že amatérské) fotografie. A Martin Kubala představí ukázky z dokumentu, který o Darie Klimentové natáčí.

Hostů ovšem bude na Zlaté Praze víc...

Bude a jsou to světová esa ve svých oborech. Třeba choreograf Boris Eifman. To je klasika všech klasik, přitom jde o moderního a skromného člověka. A představíme i Rolanda Petita, který měl na Zlatou Prahu přijet i se souborem svých vrstevníků, ale bohužel zemřel. Budou tak na něj vzpomínat jeho nejbližší.

Máte vy osobně nějaký tip pro diváky?

Mám jich víc, řeknu tři. Tím prvním je finský snímek Lamač zvuku o známém akordeonistovi Kimmu Pohjonenovi, který hraje jako ďábel všechny existující hudební styly. Mým druhým tipem je úžasný švédský muzikál Plochá krabice o zakladateli firmy IKEA. Jde o záznam představení, které má obrovské úspěchy ve Švédsku a v dohledné době bude mít premiéru v Londýně. A rád bych upozornil i na španělský snímek Choeurs, za kterým stojí slavný choreograf Alain Platel.

V minulosti se během festivalu konala v Praze zasedání významných televizních a vysílacích společností; bude tomu tak i letos?

Bude. EBU i IMZ budou mít společné zasedání a uspořádají i workshop. Téma workshopu je dosti těžké, nicméně nesmírně zajímavé: Nová média a právní prostředí v digitální éře. Téma čím dál potřebnější!

Tomáš Pilát

Golden Prague Zlatá Praha
International Television Festival

FESTIVAL FRANCOUZSKÉHO FILMU 2012

22. – 28. 11. 2012 – Praha, Brno, České Budějovice

Francouzské velvyslanectví v České republice, Francouzský institut v Praze a společnost Unifrance na podzim již tradičně pořádají Festival francouzského filmu.

Letos tato filmová přehlídka oslaví 15. výročí symbolicky – uvedením patnácti novinek současné francouzské kinematografie v distribuční předpremiéře nebo v sekci *Výběr české kritiky* a desítkou snímků z tvorby režiséra Alaina Renaise, představitele Nové francouzské vlny a výjimečné osobnosti francouzského filmu. Festivalový program opět nabídne oblíbený *Večer krátkých filmů*, sekci *Filmové hity* připomínající nejlepší francouzské tituly z české distribuce letošního roku a oslaví také dlouholetou spolupráci s FAMU sekci *FAMU v Cannes*.

Festival francouzského filmu úzce spolupracuje s českými filmovými distributory a každoročně představuje nové filmy současné francouzské kinematografie. Letos se obrací ke zlaté éře francouzského filmu – Nové francouzské vlně. Předpremiérovým snímkům vévodí Zlatou palmou oce-

filmu. Ve filmu *Holy Motors*, který měl podle mnoha názorů získat v Cannes Zlatou palmu, režisérův dvorní herec Denis Lavant ztvárnil tajuplného pana Oscara. Ten na sebe v průběhu jednoho dne bere nejrůznější identity dnešního zbesilého světa – Caraxem obdivované Paříže. Dalším předpremiérovým snímkem je Césarův oceněné drama Pierra Schoellera *Ministr* z prostředí vysoké francouzské politiky. Přehlídka uvede i nejnovější počín tvůrců úspěšného animovaného filmu *Persepolis* Marjane Satrapi a Vincenta Paronnauda, hranou adaptací komiksu *Kuře na švestkách* s Mathieu Amalrikem a Mariou de Medeiros. Herecké ikony Pierre Richard, Guy Bedos, Géraldine Chaplinová či Jane Fondová se představí v komedii *Co kdybychom žili společně?* režiséra Stéphana Robellina.

Součástí festivalu bude i tradiční a divácky oblíbený *Večer krátkých filmů* – pásmo snímků mladých francouzských talentů uvedených na světových filmových festivalech a soutěžních přehlídkách. Festival francouzského filmu ve spolupráci s FAMU připravil pásmo věnované studentským filmům, které zaujaly na MFF v Cannes v sekci *Cinéfondation*. Sekce *FAMU v Cannes* představí česko-francouzský koprodukční animovaný krátký film režisérky a pedagožky FAMU Michaely Pavlátové *Tramvaj*, který byl premiérově uveden letos v Cannes a získal nejvyšší ocenění na mezinárodním festivalu v Annecy. Přehlídka dále připomene film *Bába* Zuzany Špidlové, který jako jediný český studentský film získal v Cannes ocenění. Promítnuty budou i další nominované snímky posledních let, jako například film *Tambylles* Michala Hogenaura, který uspěl v tvrdé konkurenci z dvou tisícovek filmů.

Gabriela Zajícová

něné drama Michaela Hanekeho *Láska*, které připomene herecké osobnosti známé především díky filmům Nové vlny. Herci Emmanuelle Riva a Jean-Louis Trintignant v tomto snímku pravděpodobně ztvárnili své poslední velké role. *Láska* je příběh stárnoucího manželského páru, profesorů hudby v důchodu, mezi kterými panuje úcta, náklonnost a láska, ale také velká beznaděj spojená s nemocí i konečností života. Hanekeho poslední snímek uchvátil porotu, diváky i kritiku na letošních festivalech v Cannes i v Karlových Varech.

Festival francouzského filmu ke svému 15. jubileu vzdá poctu Alainu Resnaisovi, jednomu z nejproslulejších režisérů druhé poloviny 20. století, který režíroval kultovní snímek Nové vlny *Loni v Marienbadu*, který je filmovou adaptací stejnojmenného románu Alaina Robbe-Grilleta, představitele Nového románu. Pocta Alainu Resnaisovi připomene jeho tři krátkometrážní filmy (*Guernica*, *Také sochy umírají*, *Noc a mlha*) a osm celovečerních filmů, mezi kterými nebude chybět další kultovní snímek *Můj strýček z Ameriky*, oceněný Velkou cenou poroty na festivalu v Cannes v roce 1980 a ani poslední Resnaisův film z letošní hlavní soutěže canneského festivalu s názvem *Ještě jste nic neviděli*. Alain Resnais letos oslavil devadesátiny a představil další překvapivý film. V posledních letech je z Resnaisovy tvorby zřejmějším inspirace divadlem, a ani v jeho nejnovějším filmu tomu není jinak. Námět vychází z divadelní hry Jeana Anouilhe, z dialogu mezi divadlem a filmem, ale popisuje také hru mezi životem a smrtí. Jakoby Resnais chtěl tímto snímkem uzavřít svou víc než půl století dlouhou uměleckou kariéru.

Na festivalu nebude chybět ani další soutěžní titul z Cannes *Holy Motors* Leose Caraxe. Tímto snímkem se Carax po třináctileté pauze vrátil do světa

Festival francouzského filmu – 22. – 28. listopadu 2012

Praha – kina: Lucerna, Světozor,

Francouzský institut – Kino 35, CineStar Anděl

Brno – kino Art, České Budějovice – kino Kotva

Vstupné 90 Kč. Všechny filmy jsou uváděny v originálním znění s českými titulky nebo dabingem. www.festivalff.cz

MOVI(E)NG MUSIC. MEZINÁRODNÍ FESTIVAL FILMOVÉ A SCÉNICKÉ HUDBY V KROMĚŘÍŽI

I letošní podzim přivítá město Kroměříž za zvuků filmové – a tentokrát i scénické – hudby. Po loňském prvním ročníku je připraven v pořadí již druhý ročník festivalu, který slibuje zásadnější změny dramaturgie a velmi pestrý, atraktivní program.

Festival MOVI(e)NG MUSIC je unikátním projektem, který nemá v České republice obdoby, a i v zahraničí existuje jen několik málo festivalů stejného zaměření – tedy filmová hudba a nově i hudba scénická.

Letošní ročník přináší několik zásadních změn. Především bude záběr festivalu rozšířen i o hudbu scénickou, tedy hudbu k divadelním, tanečním a audiovizuálním vystoupením. Počet filmů i koncertů bude malinko snížen, avšak dočkáme se řady opravdu velkých osobností, filmových premiér a hudebních lahůdek. Návštěvníci se mohou těšit na daleko větší množství zajímavých přednášek, besed a workshopů s hosty festivalu, a pro mnohé bude příjemným překvapením i prostředí nově zrekonstruovaného a plně zdigitalizovaného kina Nadsklepi.

Vrcholem programu budou živé koncerty, především Pražského filmového orchestru, skupiny MIDI LIDI, Hohanbandu i tajemné ruské Hvarny. Opět nabídneme cyklus nonverbálních filmů (SAMSARA, BARAKA, KONYANNISQATSI, OCEÁNY), workshopy českých i světových skladatelů (Vladimír Franz, Miloš Orson Štědroň, Jan Hammer, XaviFont, Lisa Gerard, Philip Glass ..). Kromě filmových a hudebních lahůdek nabídneme speciální festivalovou ochutnávku svatomartinských vín s hudbou skupiny Hvarna.

Podrobný program festivalu naleznete na www.moviengmusic.cz.

Festival je určen nejenom filmovým fanouškům, ale i zájemcům o hudební umění – speciálně hudbu filmovou a scénickou. Také volně navazuje na projekt estetické výchovy na středních školách ARTEDIEM (12. – 16. listopadu www.artediem.cz) a proto nabízí akreditace ZDARMA pro studenty a pedagogy hudebních škol. Slevu na akreditaci dostanou i důchodci a členové filmových klubů.

Projekt ARTEDIEM po celý týden (12. – 16. 11.) nabídne studentům a pedagogům kroměřížských škol a dalším zájemcům o estetickou výchovu „dostaveníčko s uměním“ – setkání s kvalitní kulturou i s významnými osobnostmi české kultury, např. Jiří Krejčík, Jan Budař, Vladimír Merta, Vladimír Franz, Plastic People of the Universe, Mirek Kovařík, Rudy Linka, Boris Krajiný. Podrobný program najdete na stránkách www.artediem.cz.

Jiří Králík

Movi(e)ng Music. Mezinárodní festival filmové a scénické hudby v Kroměříži Dům kultury, kino Nadsklepi, restaurace Scéna, klub Starý pivovar 15. – 18. listopadu 2012

MFF BRATISLAVA / 9. – 15. LISTOPADU

14. ročník Mezinárodního filmového festivalu Bratislava uvedie najlepšie európske filmy tohto roka. Bernardo Bertolucci, Ken Loach, Goran Paskaljevič, Matteo Garrone, Cristian Mungiu či Agustí Villaronga – to je len zopár mien renomovaných európskych režisérů, ktorých filmy nájdete v programe bratislavského filmového festivalu. Festival sa uskutoční v jesennom termíne od 9. do 15. novembra a následne sa presunie do Banskej Bystrice kde bude do 17. novembra pokračovať Festivalovými dňami.

Medzinárodný filmový festival Bratislava odprezentuje široké spektrum filmov, ktoré patria medzi to najlepšie a najpozoruhodnejšie čo sa nakrútilo počas aktuálneho roka vo svetovej kinematografii. Návštevníci budú mať možnosť zhladať aj najzaujímavejšie európske filmy tohto roka – ako napríklad nový film talianskeho veľikána Bernarda Bertolucciho *Ja a ty*, ktorý nakrútil po desiatich rokoch; veselú, antidepressívnu vzpruhu Kena Loacha *Anjelský podiel*, za ktorú si z Cannes odniesol Cenu poroty alebo Veľkou cenou v Cannes ocenenú horkosladkú satiru Mattea Garroneho *Reality*, o rodine, ktorú zničí reality show.

V sekcii Panoráma MFF Bratislava predstaví tohtoročných finalistov filmového ocenenia Európskeho parlamentu. Tromi finalistami Ceny LUX 2012 sú maďarský režisér Bence Fliegauf s filmom *Je to len vietor*, za ktorý získal na Berlinale Strieborného medveďa; portugáľčan Miguel Gomes s *Čiernobielym*, poetiku starých filmov pripomínajúcim *Tabu*, ktorý na

Berlinali ocenili Cenou Alfredda Bauera a FIPRESCI; taliansky dokumentarista Andrea Segre so svojim hraným debutom *Io sono Li*, v ktorom zaričila čínska herečka Zhao Tao. Jej výkon ocenila aj Talianska filmová akadémia Davidom pre najlepšiu herečku.

Bratislavský festival vo svojom programe uvedie aj ďalšie európske filmové delikatesy. Pri príležitosti 25. výročia vzniku cien Goya odprezentuje španielske filmy, ktoré boli v posledných piatich rokoch ocenené cenou Španielskej filmovej akadémie za najlepší film. Spomeňme napríklad strhujúcu väzenskú drámu Daniela Monzóna *Cela 211* (*Celda 211*, 2009), alebo dramatický príbeh z povojnového katalánska *Čierny chlieb* (Pa Negre, 2010) Agustí Villarongu.

Vo výbere bratislavskej Medzinárodnej súťaže dokumentárnych filmov figuruje hneď niekoľko oceňovaných európskych titulov. Mladý bulharský režisér Ilian Metev vo svojom celovečernom debute *Posledná záchranka* v Sofii sleduje posádku sanitky na výjazdoch za naliehavými prípadmi. Štylisticky i metodicky „čistý“ film zaujal výberovú komisiu *Semaine de la critique* a z Karlových Varov si odniesol cenu za najlepší dokumentárny film. Francúzsky dokument *Jaurès* režiséra Vincenta Dieutre je akýmsi intímnym filmovým denníkom – celý je nakrútený z okna bytu, kde sa jeho autor stretával so svojou tajnou láskou. Dieutre za ňu získal prestížnu cenu *Teddy*, udeľovanú na berlínskom festivale filmom s „queer“ tematikou.

IFF Bratislava

NEVEKLOVSKÝ NEJEN FILMOVÝ VÍKEND

Jak bylo avizováno v minulém čísle Synchronu, konala se v Neveklově na Benešovsku o víkendu 7. – 9. září řada akcí v rámci projektu Ohlédnutí, věnovaného vzpomínce na vystěhování regionu nacisty v roce 1942. Tehdy bylo na tomto území zřízeno vojenské cvičiště SS, vyrostly zde lazarety, vojenské školy, letiště, ale také pracovní a koncentrační tábory. Celkem bylo z prostoru mezi řekami Vltavou a Sázavou vyhnáno v pěti etapách 17 647 obyvatel. O těchto skutečnostech se vyjma místních obyvatel všeobecně téměř neví.

Během tří dnů se promítaly starší i novější filmy s válečnou tematikou v místním kině, ale i filmy dokumentární na Obchodní akademii Neveklov, která praskala ve švech – účast pamětníků i mladší generace byla větší než velká. Nejprve byl promítnut studentský dokument – rozhovory se čtyřmi pamětníky vystěhování jako symbolické setkání nejstarší a nejmladší generace. Následovala neobvykle zajímavá beseda s mnoha dalšími pamětníky a nakonec přítomní shlédli dokument Martina Skyby Ukradená země. Z profesionálů – dokumentaristů byl kromě bývalého dlouholetého předsedy, resp. místopředsedy FITESu Martina Skyby přítomen i Václav Šmerák, spoluautor dokumentu Vystěhování, autor Almanachu Ohlédnutí, jež byl slavnostně pokřtěn na náměstí, dále spisovatelka Eliška Horelová, čestná občanka Neveklova a autorka působivé knížky pro děti Kluci ze zabraného, či Jitka Neradová, autorka knihy Odnikud nikam, inspirované osudy jedné z vystěhovaných rodin.

Pietnímu aktu na náměstí byli vedle místních obyvatel přítomni také poslanec Parlamentu ČR Jan Vidím a senátoři Tomáš Töpfer a Karel Šebek. Velkým dojmem zapůsobil pečlivě připravený alegorický průvod vyháněných lidí za hrozivého doprovodu vojáků SS na motocyklu.

Pro návštěvníky Neveklova byly připraveny celkem čtyři výstavy na téma válečných událostí, lidí bez domova a zmizelých sousedů. Výstavy byly situovány v nově dostavěném domě na náměstí a v tísnivém prostoru zcela zchátralé synagogy.

V kostele Máří Magdaleny v Bělci vystoupili k počtě tomuto kraji houslový virtuos René Kubelík a kytarista Miloslav Klaus. Nedělní odpoledne se pak neslo v duchu retro – hesla „Ve tři po válce v neveklovské sokolovně.“ Všichni se shodli v tom, že historii je třeba připomínat nejen z piety ke zmařeným lidským životům, ale i pro budoucnost, aby se hrůzy druhé světové války již nikdy neopakovaly. *Karel Šebek, Jiřina Hradecká*

MFF SAN SEBASTIÁN

Nejvyšší ocenění, Zlatou mušli, na mezinárodním filmovém festivalu ve španělském San Sebastiánu, překvapivě získal film Dans la maison francouzského režiséra Françoise Ozona. Velkými favority přitom podle agentury DPA byly dva španělské černobílé snímky.

Vítězný film vypráví o přátelství mez učitelem a literárně nadaným žákem. Stříbrnou mušli za nejlepší mužský herecký výkon získal José Sacristán.

Cenu za nejlepší ženský výkon si rozdělily herečky Macarena Garciová a Katie Coseniová.

Festival se řadí k nejvýznamnějším v Evropě, vedle filmových přehlídek v Cannes, Benátkách a Berlíně. V roce 2005 na něm získal hlavní cenu film českého režiséra Bohdana Slámy Šťěstí a Anna Geislerová dostala za roli v tomto snímku cenu pro nejlepší herečku. *čtk*

Příspěvek v rubrice Zadáno mladým je dnes psaný poněkud specifickým jazykem, řeklo by se „mladým“, autorka však trvala na otištění v této podobě. I takové texty mají jistě právo ucházet se o přízeň čtenářů.

KAROLINA DOBROVSKÁ, * 1986

Studuje medicínskou antropologii na Durhamské univerzitě v severní Anglii. Ráda čte, píše, kouká a poslouchá cokoli zajímavého, ale momentálně se ze všeho nejraději vrací do Prahy. Domů, za kulturou, kamarády a omšelými věžemi. Její blog Karolínin šuplík s postřehy z cest i ze života najdete na: www.mirimemirime.wordpress.com

Jak napsat článek o kamarádovi, o kterém si myslíte, že je úžasně talentovaný, aniž byste ztratili smysl pro "objektivitu" a zároveň z toho nebyl další neskutečně nudnej kousek, na kterej čtenář zapomene stejně snadno jako na koláč v troubě? Nijak. Takovej článek prostě napsat nejde. Sice mi tohle zjištění zabralo několik dní, ale aspoň teď můžu hrdě přiznat, že následující řádky nejsou žádným pokusem o žurnalistiku, ale jenom prachobyčejný fanyknovský vyznání.

Studium v zahraničí mě naučilo hlavně

to, jak je pěkný vracet se zpátky do Prahy. Do malejch uliček a podloubí, komorních klubů ve sklepech a literárních kavárnách, kde je vzduch nasycený kouřem z cigaret tak, že ho musíte kousat, abyste se nadechli. Do míst, kde se nad pivem a Veltlínským zeleným rodí a rozvíjejí talenty všech barev a chutí, až si občas říkáte, že to není možné. A tak mě napadá... Jak se to jako stane, že někdo najednou zjistí, že je šikovnej? Nevím. Asi prostě tak. Život. Stála jsem na jaře v úžasu ve Studiu Rubín a říkala si, že by možná stálo za to, něco o někom z těch talentů napsat. Třeba o klucích z kapely Sundays on Clarendon Road. To jsou moji kamarádi. Heč. A nebo o Antoanovi Pepeleňovi, co studuje kameru v Písku a je moc šikovnej. To je taky můj kamarád. Heč heč.

Obrázky nočních tramvají a volezlejších skleníků z klipu, kterej klukům natočil, se mu při projekci odrážely v brýlích a za nima mu nervózně těkaly oči. Určitě se bál, co na to řekneme. Řekli jsme, že paráda. Teda podle mého názoru dokonce i víc než to. Krásný obrázky, zajímavý světlo, autentická atmosféra... skoro jako takový ponurý skandinávský film, co ve vás vždycky ještě druhej den zanechává takový hluboký "něco", akorát že oni na to měli štáb a rozpočet. Antoan ne. A tak mě napadlo, jestli o tomhle klukovi vůbec někdo ví? Že je mládež a šikovnej a perspektivní a tak?

Naštěstí jo. Vyhrál totiž za poslední čtyři roky několik fotografických soutěží a filmy, na kterejch se podílel, si odnesly, když ne rovnou ocenění, tak aspoň nominace. Inspirovaná nadšením z toho v Rubínu shlédnutého klipu a z internetového portálu Aerovod, kde si můžete prohlídnout nevedení kinematografickou tvorbu za padesát korun (což je cena, která vám fakt

nedovolí žádný pirátství), jsem se potom podívala na dokument Mgr. Radovan Kaluža. Celovečerní studentský dokument a Antoanův zatím asi největší počin. Vedle toho ještě taky neuvěřitelná sociální sonda do života jedny ostravský pseudo-celebrity, po jejímž shlédnutí jsem i jako antropoložka, co se pořád snaží udržet si optimismus, na chvíli zcela ztratila naději v lidstvo.

A tak jsem si říkala, jak na to asi ten Antoan přišel, že to, co mu v hledáčku přijde krásný, připadá hezký i těm okolo? Že způsob, jakým kouká na svět, je zajímavější a jedinečnej a že má prostě talent? To prej dědeček. Od toho totiž dostal jednou k vánocům foťák. Do té doby si myslel, že chce bejt režisér. Takovej, co ale nevymějšlí příběhy ani nikomu neřká, co mají dělat, jenom sedí a vidí pěkný obrázky. S foťákem v ruce a po několika oceněních z fotografických soutěží potom přišel postupně na to, že to správný pojmenování toho, co mu jde a dělá nejvíc radost, je vlastně kameraman. A tak odešel na Filmovou Akademii do Písku a letos na ní promuje.

Inspirací jsou mu prej hlavně lidi, co uměj zachytit a zhmotnit melancholii a ponuře ospalou atmosféru zastřený mysli. Takže třeba Polansky, Scorsese a nebo Cronenberg. Zároveň je ale fajn, že Antoan není z těch už trochu přežitých umělců a intelektuálů, co si myslí, že se pro autentičnost svojí tvorby musejí v té depresi sami útápět. Naopak. Já ho znám jako vtipnýho a usměvavýho kluka a to je přece fajn, když je někdo šikovnej a přitom nemá neustálý nutkání páchat sebevraždu. Taky, jak sám říká, není z těch, co by zatvrzele odsuzoval komerční filmový počiny (a potom se na ně potají díval na počítači). Občas se u nich oficiálně a rád pobaví bez toho, aniž by měl pocit, že mu tím nějak klesá inteligence. Další dobrá vlastnost.

Svoji budoucnost Antoan momentálně vidí spíš v zahraničí. Rád by cestoval a zkusil magistra někde mimo domovinu. Lovci mládežích talentů teď určitě hlasitě vzdychají. Další šikovnej, co chce někam prchnout. Já se ale s klidem usmívám. Sama totiž dobře vím, že vyletět z hnízda je potřeba. Tahat se s kufrem po světových letištích, ochutnávat různé druhy kafe, pozorovat lidi a stěžovat si na to, jak je to doma hrozný a nebo vůbec nejhorší... jenom proto, aby se nakonec člověk mohl s úlevou vrátit domů. Do malejch uliček a podloubí, komorních klubů ve sklepech a literárních kavárnách. Do míst, kde se nad pivem a Veltlínským zeleným rodí a rozvíjejí talenty všech barev a chutí, až si občas říkáte, že to snad není možné. A pak o tom napsat. A nebo třeba natočit nějaký film.

Karolína Dobrovská

ANTOAN PEPELEŇ * 1990

Právě dokončil bakalářské studium kamery na Filmové Akademii Miroslava Ondříčka v Písku.

Má za sebou:

Krátký film Neřikej hop. (2010) – vyhrál na několika menších českých filmových festivalech a měl projekce v zahraničí. Celovečerní studentský dokument Mgr. Radovan Kaluža (2011), Snímek Pan Pozdě (2011) – vyhrál na Mezinárodním filmovém festivalu v Písku a byl nominován na dvě ceny v rámci Filmového festivalu studentských filmů v Londýně. Film Útěk na Východ (2011) – v letošní užší nominaci na cenu Magnesia za nejlepší studentský film roku 2012 v rámci udílení Českých lvů. Dva hudební videoklipy pro kapelu Sundays on Clarendon Road (2010; 2012). Několik reklam

Ocenění:

místo v celorepublikové fotografické soutěži pro studenty FOTOAKADEMIE 2008 a 2009, 1. místo v kameramanské soutěži KODAK Young Cinematographer 2011

NOVINKY V ČESKÉ DOKUMENTÁRNÍ TVORBĚ

České filmové centrum společně s Institutem dokumentárního filmu připravily koncem září tradiční prezentaci české dokumentární tvorby, která je předzvěstí největší dokumentaristické události roku, Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě. Cílem této prezentace, která se koná pravidelně od roku 2005, bylo upozornit na úspěchy českých dokumentů v uplynulém období a seznámit se současným stavem dokumentární tvorby.

Čerstvě dokončený **katalog dokumentárních snímků** byl slavnostně uveden 25. září. Zároveň zde bylo autory či producenty představeno 10 vybraných dokumentárních projektů, které by v závěru letošního nebo v průběhu příštího roku měly zahájit svou cestu za diváky.

„Katalog zahrnuje 101 připravovaných, roztočených či dokončovaných dokumentárních filmů. Jsou mezi nimi portréty, investigativní reporty, sociálně angažované dokumenty, autorské výpovědi, osobní kroniky, dokumentární romány či thrillery,“ říká Magda Španihelová z Institutu dokumentárního filmu a dodává: „Formální různorodost českého dokumentárního filmu vychází ze silné tradice autorského přístupu k záznamu a interpretaci skutečnosti. Možná také díky tomu je pozice českého dokumentu v kulturním a společenském kontextu naší země stabilní a obecně vysoce ceněná.“

„Jde o nejkompaktnější a vlastně jediný souhrnný materiál, mapující každoročně stav české dokumentární tvorby a už několik let se přesvědčujeme o jeho užitečnosti pro tvůrce, novináře i všechny, kdo se o dokumentární tvorbu zajímají,“ doplňuje Jana Cerník z Českého filmového centra.

Dokumentární filmy budou mít možnost v letošním roce na domácí scéně získat další ocenění. Česká filmová a televizní akademie rozhodla o úpravě statutu vybraných kategorií pro výroční cenu Český lev. V kategoriích kamera, zvuk, střih a hudba mohou být od ročníku 2012 nominováni i tvůrci dokumentárních filmů.

Dokumentární filmy patří již řadu let k úspěšnému filmařskému odvětví a zvláště v posledních letech sbírají na mezinárodním fóru i více ocenění než česká hraná tvorba. Od září 2011 do letošního září bylo v českých kinech uvedeno 19 nových dokumentárních filmů. Vedle staršího a divácky velmi úspěšného dokumentu Mateje Mináče Nickyho rodina patřily k nejnavštěvovanějším za toto období Pod sluncem tma Martina Marečka, Soukromý vesmír Heleny Třeštíkové a portrét olympioničky Věry Čáslavské Věra 68, který natočila Olga Sommerová.

10 nejnavštěvovanějších dokumentárních filmů v českých kinech (9/2011 – 7/2012)

1. Nickyho rodina, Bontonfilm, 20.152 diváků
2. Pod sluncem tma, Verbascum Imago, 11.487 diváků
3. Soukromý vesmír, Aerofilms, 6.634 diváků
4. Věra 68, Cinemart, 6.305 diváků
5. Můj otec George Voskovec, L.Rudinská, 4.475 diváků
6. Tomorrow Will Be Better, Aerofilms, 3.942 diváků
7. Generace Singles, Verbascum Imago, 3.656 diváků
8. Závod ke dnu, Verbascum Imago, 3.131 diváků
9. Em a on, Verbascum Imago, 2.554 diváků
10. Rock života, Verbascum Imago, 2.248 diváků

(Dle údajů UFD)

Více než čtyřicítka dokumentů se v roce 2011 a 2012 (do září) prezentovala na mezinárodních filmových festivalech a přehlídkách. Suverénně nejúspěšnějším dokumentem uplynulé sezony byl snímek Pod sluncem tma Martina Marečka, uvedený na desítku festivalů.

Co se festivalové účasti týká – za posledních 12 měsíců byl nejúspěšnějším dokumentem Kronika Oldřicha S. – krátký animovaný dokument Rudolfa Šmída – byl uveden na 12 festivalech, na dvou získal zvláštní uznání. Úspěšný byl i nový film Heleny Třeštíkové Soukromý vesmír a ohlasy získala i Mrtvá trat Šimona Špidly.

Také mezi desítkou dokumentů, které se 25. září představily v kině Světotozor, najdeme takové, které mají potenciál oslovit domácí publikum a zároveň svým přesahem zaujmout i zahraniční diváky.

S originálním pohledem do světa mentálně postižených se po úspěchu filmu Pozemšťané, koho budete volit, vrací nový projekt o.s. Inventura Klovací pořádek. Intimní vhléd do světa dvou vietnamských dívek zápasících o svou budoucnost v „exotické“ České republice nabídne dokument Malá Hanoj.

Mezi vznikajícími dokumenty je také řada portrétů osobností politiky, kultury a umění – Václav Havel, Ivan „Magor“ Jirous, Bořek Šípek, Karl Reisz nebo H. Gordon Skilling. Úmrtí Václava Havla zvedlo vlnu filmařského zájmu. Petra Jančárek přichází s druhým dílem zamýšlené trilogie Václav Havel – Praha – Hrad 2, která by měla mapovat rané působení Václava Havla v prezidentské funkci. Helena Třeštíková představí ve dvou časosběrných portrétech hudebníka Vojtu Lavičku – Vojta Lavička: Nahoru a dolu.cz a divadelníka Jakuba Špalka – Život s Kašparem. Jan Gogola ml. přichází ve filmu Mýtus Šedé s osobním portrétem Kateřiny Šedé.

Snímek Adolfa Ziky Země česká, domov Tvůj je domácí obdobou světových projektů Život v jednom dni a Jeden den na Zemi. Tvůrci českého filmu, který se připravuje do premiéry již v listopadu, vyzvali občany Česka, aby zaznamenali jeden květnový den ve své zemi. Zároveň po celé republice mapovaly štáby dokumentu, jak se žije tomuto národu.

Prezentované projekty:

Země česká, domov Tvůj!

Režie: Zika Adolf

Producent: Doležal Pavel

Produkční společnost: ZIPO FILM production, s.r.o., Česká televize, RWE – Jihomoravská plynárenská

Natoč svým pohledem jeden den svého života a staň se i ty spolutvůrcem celovečerního dokumentárního filmu Země česká, domov Tvůj! Těmito slovy vyzval Adolf Zika národ ke spolupráci na projektu, do kterého se mohl zapojit každý z nás. Kromě příspěvků od samotných občanů ale vyslal 11. 5. 2012 do všech koutů naší země i vlastní štáby s jasným zadáním. Improvizace a živelnost amatérských záběrů se propojí s vysokou profesionalitou a jasným tvůrčím záměrem, aby vznikl neobyčejný film o jednom obyčejném dni v naší zemi.

Klovací pořádek

Režie: Bubeníčková Kateřina, Bystřičan Ivo

Producent: Plešák Pavel

Produkční společnost: Česká televize, Inventura o.s.

Hlavním aktérem poněkud nezvyklého dokumentárního filmu je skupina mentálně handicapovaných účastníků a účastnic filmové dílny o.s. Inventura, sdružení pro integraci mentálně handicapovaných osob do společnosti prostřednictvím umění, pod vedením a v režii autora námětu Ivo Bystřičana. Klovací pořádek je inspirován vlekou vládní krizí v roce 2012, eskalací korupčních kauz a neutuchajícími občanskými protesty. Štáb mentálně handicapovaných se snaží nalézt své vlastní řešení krize vládnutí. Nový model fungování vlády a distribuci moci ve společnosti se v konfrontaci s protestujícími snaží hledat v nejrůznějších společenstvích zvířat.

František Kriegel – Léčba dějin

Režie: Janeček Vít

Producent: Poláková Jarmila

Produkční společnost: Film & Sociologie, Česká televize

Lékař a politik František Kriegel spojoval svojí fyzickou přítomností mnohé uzly dějin 20. století – španělskou občanskou válku, vítězství spojenců v jihovýchodní Asii, počátek komunistického režimu v ČR i na Kubě, Pražské jaro 1968 a Chartu 77. Nepůjde o pouhou rekonstrukci Krieglova života, ale také o představení laureátů ceny Františka Kriegla Jakuba Poláka, Františka Lízny, Aleny Demerové a Libora Michálka, tedy o průzkum toho, co přetrvalo z úsilí Kriegla a jemu podobných, humanisticky a kosmopolitně orientovaných představitelů levice 20. století.

Vojta Lavička: Nahoru a dolů.cz

Režie: Třeštíková Helena

Producent: Třeštíková Hana, Třeštíková Helena

Produkční společnost: TrestikovaProduction, Česká televize

Hlavním hrdinou časosběrného dokumentu je romský hudebník a aktivista Vojta Lavička, famózní houslista, který kromě hudby řeší problémy svého etnika. Angažuje se v médiích – v rozhlasu i v televizi, zabývá se sociální prací a nemůže opustit téma, které mu přídělil sám život – téma etnické menšiny v majoritní společnosti a problémy jejich soužití. Vojta žije i svůj soukromý život, řeší svoji pozici ve společnosti i na hudební scéně.

Jakub Špalek: Život s Kašparem

Režie: Třeštíková Helena

Producent: Třeštíková Hana, Třeštíková Helena

Produkční společnost: TrestikovaProduction, Česká televize

Časosběrný dokumentární film natáčený 23 let sleduje osud divadelníka Jakuba Špalka. První natáčecí dny proběhly na podzim roku 1989, kdy se Jakub, tehdy student DAMU, stal jedním z iniciátorů "sametové revoluce". Jakubovým snem vždy bylo založit si vlastní divadlo, což se mu podařilo a dodnes šéfuje divadlu Kašpar v Praze. Film zachycuje nelehké osudy divadelníka, který se snaží dělat nezávislé divadlo, i jeho soukromý život, naplněný drobnými i zásadními osobními dramaty.

Mýtus Šedé

Režie: Gogola ml. Jan

Producent: Konečný Jiří

Produkční společnost: Endorfilm s. r. o., Česká televize

Jádrem filmu je projekt Kateřiny Šedé „Od nevidím do nevidím“, který autorka vytvořila pro londýnskou galerii TateModern. Šedá do Londýna pozvala osmdesát obyvatel Bedřichovic, aby v sobotu 3. září 2011 od úsvitu do soumraku na jednom a půl kilometru čtverečním, který velikostí i tvarem přesně kopíroval Bedřichovice, dělali to samé, co by v tu dobu dělali i doma. Součástí projektu bylo i osmdesát britských výtvarníků, kteří stáli na pomyslných hranicích obce a v prostředí metropole podle fotek malovali jihomoravskou vesnici. Tento projekt londýnskou akci neskončil a ve filmu bude zachyceno i jeho pokračování spolu s dalšími aktuálními projekty Kateřiny Šedé.

Malá Hanoj

Režie: Sakova Martina

Producent: Kleinmichel Martin, Sakova Martina

Produkční společnost: PROJECTOR23, HBO Europe, Film Frame

Intimní příběh Milušky a Lídy, dvou vietnamských děvčat, zápasících o svou budoucnost v „exotické“ České republice. V rozmezí více než šesti

let sledujeme kroky, které tyto dvě nejlepší kamarádky podniknou, aby si v Evropě vytvořily nový domov a perspektivu. Film o soužití v nové Evropě mizejících hranic, kde akceptování a podpora kulturní různorodosti hraje velmi důležitou roli.

Yallah! Underground

Režisér: Eslam Farid

Producent: Eslam Farid

Produkční společnost: Mind Riot Media s.r.o., MortalCoil Media, FAMU – Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze

2011. Arabským světem zmítají nepokoje. V každém větším městě na Blízkém východě a severní Africe požadují mladí lidé více práv a změnu stávajícího systému. Ale kdo jsou tito mladí lidé? Jak vypadá jejich život a jak si představují budoucnost ve svých zemích? Abychom pochopili sny, konflikty a životní situace těchto lidí, představíme mladé současné umělce z různých měst na Blízkém východě. Tito umělci představují novou generaci Arabů, kteří se ve svém životě i práci hladce pohybují mezi různými kulturními či politickými prostředími a vlivy. Do své tvorby tak dokáží zapracovat nejrůznější konflikty, s nimiž se musí běžně vyrovnávat v osobní i profesionální rovině.

Pevnost

Režisér: Kokeš Lukáš, Tasovská Klára

Producent: Hrubý Tomáš, Kubečková Pavla

Produkční společnost: nutprodukce, FAMU – Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze

Podněsterská moldavská republika. Představte si prostor, v němž se zastavily dějiny. Již dvacet let stojí prezident Igor Smirnov v čele oficiálně neexistující republiky, kterou stihl vytvořit ještě před rozpadem SSSR. Na hranici dnešní Evropské unie sleduje Pevnost několik postav uvízlých v geopolitické škvíře mezi Evropou a Ruskem, mezi současností a minulostí, mezi mafii a slušnými lidmi, mezi dekadencí a nadějí na změnu. V kulisách podněsterských prezidentských voleb snímek analyzuje pravidla organizace ne-státu a obyčejného života v něm.

Nový život

Režisér: Olha Adam

Producent: Berčík Pavel

Produkční společnost: EvolutionFilms, s.r.o., FAMU – Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze, Arteria

Dokumentární film o velké slovenské rodině, ze které odešel otec. Matka Jana, pět dcer a syn Adam najednou zůstali sami. Adam se rozhodl tuto změnu zdokumentovat a natočit film coby "poslední muž" v rodině. Film vypráví příběh o tom, jak jeden muž nemůže zvládnout sedm žen a jak sedm žen dokáže bojovat o jednoho muže. Jaké ponaučení si může vzít z rozvodu svých rodičů a jak může naučit své sestry, aby se v budoucnosti dobře rozvedly?

Kontakt:

Institut dokumentárního filmu

Tel.: +420 224 214 858

E-mail: idf@dokweb.net

www.DOKweb.net

České filmové centrum

Tel.: +420 221 105 398

E-mail: info@filmcenter.cz

www.filmcenter.cz

NOVÉ KNIHY

Naplánovaná kinematografie (Autor Pavel Skopal, vydalo nakladatelství Academia, 560 stran)

Naše kinematografie prošla v poválečném období dvěma významnými etapami: nejprve byla v srpnu 1945 jako první průmyslové odvětví zestrátněna, po únorovém komunistickém převratu v roce 1948 podřízena ideologickým cílům nového režimu a podrobena sovětizaci.

Předkládané texty na základě široké škály archivních materiálů zevrubně zkoumají dosud opomíjené období konce čtyřicátých a padesátých let. Jednotlivé studie se zaměřují na organizační strukturu a produkční a distribuční praktiky filmového průmyslu ovlivněné normami socialistického plánování: analyzují produkční kulturu barrandovského studia, zavádění koprodukčního modelu výroby v kontextu východního bloku, specifika „účelové“ produkce Krátkého filmu a Československého armádního filmu a institucionální formování filmové produkce pro děti.

Z oblasti distribuce a uvádění se věnují z nadnárodní perspektivy sledovaným změnám karlovarského filmového festivalu, historii Filmového festivalu pracujících, kulturně-politickým ideálům i každodenní realitě putovních kin.

Sem je zahrnuta také akce Filmové jaro na vesnici, problémy s kinofikací a technickým vybavením tuzemských kin a vývoj konkurenčního vztahu mezi Československým státním filmem a Československou televizí.

Sborník záměrně opomíjí problém estetických norem socialistického realismu, který bývá nejčastěji s kinematografií 50. let spojován. Namísto toho se soustřeďuje na instituční podmínky, kulturně-politický kontext či konkrétní realizační problémy, které doprovázely vznik a distribuci mnohem širší škály filmové produkce, než jsou kanonická díla socialistického realismu.

Ekonomie prestiže Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot

(Autor James F. English, přeložila Martina Neradová, vydal Host Brno, 416 stran)

Kniha amerického literárního vědce, Jamese F. Englishe (*1958), který v současné době působí jako profesor anglické literatury na Pennsylvánské univerzitě ve Philadelphii, se zabývá vznikem, historií a fungováním literárních, filmových a hudebních cen i vším, co se kolem nich odehrává, nejvíce prostoru je věnováno cenám světoznámým – Nobelově ceně, Oscarům nebo Bookerově ceně. Zajímá ho i to, jak fungují ceny na opačném pólu – tedy například ceny regionální, univerzitní nebo ceny pro domorodou hudbu či literaturu. Autor se rovněž zabývá tzv. „anticenami“ za nejhorší výkony, jako je například Zlatá malina. Popisuje mnohé způsoby, jak ceny a jejich udělování zavedly jakousi „hru“, spoléhající se na příznivé přijetí či rozhořčení, které vzbuzují u kritiků i nominovaných. Sleduje statistické údaje o růstu publikovaných knih i o vzniku nových cen. Knihu doplňují seznamy cen dokládající autorovu hypotézu, že „vítěz bere vše“, a to na příkladu výčtu desítek až stovek cen, které získaly takové celebrity jako například Michael Jackson nebo Steven Spielberg. Dozvídáme se také o materiálních aspektech cen – o podobě a výrobě medailí a sošek, kterými jsou odměněni laureáti, o tom, jak probíhá sestavování porot, nominace kandidátů i výběr vítězů či jak fungují filmové festivaly. Časopis New York Magazine vyhlásil knihu J. F. Englishe nejlepší akademickou knihou roku.

Český překlad doplnili obsáhlým dodatkem čeští literární vědci Pavel Janáček a Jiří Trávníček. Reflektují domácí literární ceny a jejich historii, a to

od samých počátků v době národního obrození až po současnost, tedy po cenu Magnesia litera či anketu o knihu roku Lidových novin. Pozornost je věnována mimo jiné i titulům národních a zasloužilých umělců či českým kandidátům na Nobelovu cenu.

Slovník českých autorů literatury faktu (editor doc. dr. Jan Halada, vydalo nakladatelství Epoque, Praha, 200 stran)

Snad především, co je to vůbec za literaturu? Literární věda a kritika dlouhá léta tuto literaturu opomíjela, posléze začala uvažovat nad jejím významem a smyslem v dnešním pojetí světa a jeho literatury, ale zejména o postavení člověka v něm. Také nakladatelé si nedělali v minulosti žádné problémy s jejím edičním vymezením, stejně tak knihkupci. Ale všichni svorně pochopili či poznali, že tuto dosud „nezařaditelnou či stěží zařaditelnou“ literaturu čtenáři vyhledávají, volají po ní, více ji kupují, z komerčního hlediska zdaleka nepůsobí na přesycenost trhu jako knihy jiné, snad kromě dobrodružných a detektivek. Nu – v poslední době k vyhledávaným patří literatura populárně vědecká, žánr stručně označovaný jako sci-fi, literatura memoárová, životopisné romány o slavných lidech, knížky o celebritych. Při jedné podobné besedě jsem si poznamenal tento – řekl bych – dost výstižný názor: *Literatura faktu se tak trochu podobá beletrii, ale není beletrii. Může být napínavá jako detektivka, čtivá jako reportáž, objevují se v ní různorodá biografická a historická data, lidé s přesnými jmény a charakterizovanými životy. A přitom nejde o detektivku, ani o cestopis, ani o historický román. Čte se dobře, protože si nic nevymýšlí a skutečnosti vypráví zajímavým způsobem – zkoumá tyto skutečnosti, události, fakta i lidi z mnoha pohledů či úhlů, chcete-li.*

K tomu lze dodat, že je opravdu položeno větší důraz na fakticitu, zobrazení a popis, že je v této literatuře něco, co se blíží historickým románům, odborné a krásné literatuře, ale vždy jsou nutná kritéria pravdivosti. Její příběhy nejsou vymyšlené. Ale to vůbec neznamená, že jde o pouhý popis, racionalitu, absenci fantazie a citu. Vyprávění souvisí se sociálním, kulturním a společenským vývojem té doby (maně uvádím příklad autora, o němž by mohl být samostatný exkurz). Ano, jde o našeho českého zakladatele literatury faktu, po němž je také nazvána celostátní soutěž Miroslava Ivanova (10. 4. 1929 – 23. 12. 1999) – a který byl i prvním předsedou Klubu autorů literatury faktu.

V souvislosti sociálního, kulturního a společenského vývoje lze právě uvést příklad prací Miroslava Ivanova, ať již to byly jedny z prvních knížek, které mohly vyjít za totality – *Lenin v Praze*, nebo *Tajemství „Rukopisů RKZ“*, *Důvěrná zpráva o K. H. Máchovi*, *Atentát na Reinharda Heydricha*, *Požár Národního divadla...* A po listopadu 1989 *Justiční vražda Milady Horákové*, *Zahrady života* – o Boženě Němcové či *Sága o životě a smrti Jana Bati a jeho bratra Tomáše*. Naposledy již posmrtně jsem zahlédl znovu vydání knihy s názvem *A hořel snad i kámen* – o lidické tragédii.

Ve všech těchto knihách podává autor svými jazykovými prostředky účinný obraz světa faktů, působí přitom na rozum, probouzí cit, vzbuzuje emoce. Ty jazykové prostředky jsou u něj rozmanité – od informačního, vyprávěcího, popisného až k výkladovému postupu. Najdeme v té jeho literatuře texty vyhlášek, telegramů, záznamy rozhovorů, obraty z mluvené komunikace, vysvětlení odborných výrazů slovy kompetentních odborníků – s tím přece jako kronikáři pracujeme. Navíc – je to kladení si otázek, v nich pak určité fantastické úvahy, které mohou nejdříve autora a potom i čtenáře napadnout – a hledání na ně nejvýstižnější odpovědi. Prostudujme si na příkladu některých, jak autor prožívá příběhy svých hrdinů, protagonistů, jak je mnohdy sám tvůrcem takového příběhu, jestliže onu osobnost zasadí do dobových kontextů, ožíví ji dobovými dokumenty, zpřítomní nám ji svým vyprávěním a učiní z ní pravdivý a většinou též strhující příběh. Nezaned-

batelnými jsou životní styl, vědecká, technická a komunikační rovina, úloha dokumentu a využití informací ve vhodném místě.

Někdo by řekl – mnohoplánovost, vynalézavá kompozice, působivá stylizace – ano, to všechno charakterizuje literaturu faktu, o níž už bylo přece jen zveřejněno větší množství publikací. Sám Miroslav Ivanov vydal v roce 1990 knihu Nepravděpodobné příběhy aneb Jak jsem dělal literaturu faktu... Jaromír Adlt napsal též několik literárně vědních studií na toto téma (Literatura faktu jako svébytný literární žánr), Jan Halada (Z historie literatury faktu) nebo Roman Cílek ve vzpomínce na zemřelého Miroslava Ivanova (Tak umírá – a žije – chlap). Následuje velké množství dalších současných autorů, jejichž knížky znám anebo znám osobně přímo jejich autory, s nimiž se většinou scházím v Klubu autorů literatury faktu (KALF). **Tento klub vznikl před více než 25 lety** – v roce 1986 ještě v úzké spolupráci se slovenskými kolegy. Od listopadu 1989 a po rozdělení naší společné republiky se jeho členy stalo již na 150 spisovatelů a publicistů. Přehled necelé stovky z nich najdeme v právě vydaném Slovníku Klubu autorů literatury faktu (200 stran, nakladatelství Epoque), který podle editora doc. PhDr. Jana Halady a předsedy KALF Karla Richtera usnadní široké čtenářské veřejnosti, ale i dalším tvůrcům a také literárním kritikům a badatelům přístup k dílům i jejich autorům.

Kromě necelé stovky životopisných a bibliografických medailonů přináší kniha (spíše encyklopedie než slovník) seznam 36 členů, kteří již nežijí a vydatně svou prací přispěli k rozvoji žánru. Jsou mezi nimi například V. P. Borovička, zcela nedávno zesnulý Ivan Brož, Jaromír Hořec, Josef Janáček, František Kožík, Václav Kural, Arnošt Lustig, Miloslav Moulis, Tomáš Pasák, Rudolf Ströbinger, Vladimír Škutina...

Pozoruhodný je seznam čestných členů a příznivců, mezi nimiž jsou zástupci tří českých měst, která se hlásí k této literatuře a jejím autorům – rodiště Miroslava Ivanova Jaroměř-Josefov, město Letohrad (zde konají každoroční setkání a vyhodnocení celostátních soutěží) a Chlumeck nad Cidlinou. Dále představitelé nakladatelství, která literaturu faktu vydávají (Epoque, Akcent, Mladá fronta, Pražská vydavatelstevská společnost, XYZ), z mnoha společností uvedme také Svaz bojovníků za svobodu, také partnerskou Českou společnost Sherlocka Holmese a Českou asociaci autorů detektivní a dobrodružné literatury (AIEP).

Projdeme-li si jednotlivá hesla, zjistíme, že některá díla autorů se stala základem pro vznik dokumentárního filmu, případně – většina z nich – by se takovými předlohami mohla stát. Jde tu o oboustrannou vstřícnost. Kniha autorů faktu jsou desítky, jejich autoři dokázali shromáždit závažná fakta a dokumenty k pozoruhodným událostem naší historie, jsou přímo výzvou, po jakém tématu mají naši filmaři (začínající i pokročilí) sáhnout. Dokladem úspěchů s náměty českých autorů literatury faktu jsou mj. televizní a filmové snímky podle Ivana Brože, Romana Cílka, Jaroslava Čvančary, Břetislava Ditrycha, Michala Dlouhého, Zory Dvořákové, Františka Hanzlíka, Lubomíra Havrdy, Luboše Koláčka, Blanky Kovaříkové, Miroslava Kučery, Přemysla Lišky, Zdeňka Mahlera, Stanislava Motla, Karla Pacnera, Miloslava Stingla, Viktorína Šulce, Dušana Tomáška nebo Dušana Uhlíře.

Mnozí autoři – vzdělaní historikové – byli odbornými poradci při natáčení dokumentárních filmů. To vše lze vyhledat v uvedeném slovníku, který může být vhodnou inspirací pro naše filmové a televizní tvůrce.

Miroslav Síg, člen KALF

NEJHODNOTNĚJŠÍ FILMY VŠECH DOB

Britský magazín Sight&Sound již od roku 1952 vyhledává každých deset let výsledky ankety o nejhodnotnější filmy všech dob. Cílem není stanovit pořadí filmů jednou provždy, protože neustále vznikají nové a nové filmy a k těm starším se mění i vkus podle doby, ve které žijeme a jak filmové umění vnímáme. V roce 2012 (tedy již po sedmé) hlasovalo celkem 846 filmových kritiků, akademiků, distributorů pro celkem 2 045 různých filmů.

Podle hlasování 358 režisérů vypadá první desítka filmů takto (pro osvěžení paměti uvádím stručný obsah filmu):

1. Příběh z Tokia (Tokyo Story)

Ozu Yasujirō, 1953

Stárnoucí manželský pár přichází do Tokia navštívit své děti a vnoučata. Ani syn, který se stal lékařem, ani dcera – vedoucí kosmetického salónu, však na rodiče nemají čas. Ti jsou rozčarovaní a vrátí se domů. Matka onemocní a brzy umírá. Nyní je na dětech, aby se vydaly na cestu k rodičům. Jednoduchý děj byl zfilmován mistrovským způsobem a film patří mezi klenoty světové kinematografie. Je neokázalou a citlivou konfrontací několika generací.

2. 2001: A Space Odyssey

Stanley Kubrick, 1968

Počátky lidstva, dobývání vesmíru, cesta do nekonečna, tajemný monolit a konec, který je vlastně začátkem. Mistrovské dílo je inspirované povídkou klasika sci-fi žánru Arthura C. Clarka vyvolalo v době svého uvedení do kin téměř hromadnou hysterii. Diváci na celém světě byli ohromeni vizuální stránkou filmu, která však byla jen jedním z mnoha prostředků, jak lidem přiblížit neopakovatelný zážitek přesahující meze našeho chápání.

3. Občan Kane (Citizen Kane)

Orson Welles, 1941

Neposlušné dítě Hollywoodu Orson Welles natáčel toto legendární drama již ve svých pětadvaceti letech. Přitom se stalo milníkem ve vývoji filmové řeči i vypravěčských postupů. Svou režijní prvotinu pojal jako rekonstrukci osudů fiktivního magnáta Kanea, sestavovanou novinářem – využil k tomu filmové týdeníky, rozhovory s pamětníky. Postupně upřesňovaný obraz titulního hrdiny ztrácí svou původní gloriolu – ukazuje se, že peníze a moc ještě nezaručují štěstí. Občan Kane vzbudil v době svého uvedení skandál, protože tiskový magnát miliardář William Randolph Hearst vztáhl vyprávěný příběh na sebe. Z devíti nominací na Oscara v roce 1941 získal film sice jen jednu (za scénář, na němž spolupracoval sám Welles s Hermanem J. Mankiewiczem), ale od té doby suverénně vítězí v mnoha prestižních anketách nejrespektovanějších světových kritiků.

4. 8½

Federico Fellini, 1963

Významné dílo je považováno za jedno z nejradiálnějších. Hrdinou je filmový režisér Guido Anselmi, který se ocitl v profesionální a osobní krizi. Z této situace jej však, jak se zdá, nemohou dostat ani nové filmové projekty, ani ženy. Pod tlakem svého producenta připravuje nový film, zatímco je přitahován zároveň ke své inteligentní manželce Luise, smyslné milence Carle a krásné mladé herečce Claudii, avšak ani ony mu nepomohou najít smysl života.

5. Taxikář (Taxi Driver)

Martin Scorsese, 1976

Travis Bickle je vojenský veterán, který po návratu z Vietnamu trpí nespavostí. Najde si proto práci jako noční taxikář. Během nekonečného popojíždění „špinavými“ ulicemi New Yorku naráží jen na násilí, drogy a prodejní sex. V dlouhodobě traumatizovaném, frustrovaném Travisovi sílí odhodlání k radikálnímu činu. To v osamělém muži nechtěně posílí jak elegantní Betsy, spolupracující na volební kampani senátora Palantinea, tak nezletilá prostitutka Iris.

6. Apokalypsa (Apocalypse Now)

Francis Ford Coppola, 1979

Kapitán Willard si během služby ve Vietnamu získal pověst vynikajícího vojáka. Je pověřen důležitou misí: musí v džungli najít a zlikvidovat amerického plukovníka Waltera E. Kurtze, který dezertoval a vede v čele oddaných domorodců soukromou válku proti Vietnamcům i proti Američanům. Cestou proti proudu Mekongu na hlídkovém člunu Willard se svými muži poznávají nejpodivnější a nejrůznější aspekty válečného pekla. Obklopeni zmarem a zneklidnění zprávami o Kurtzově počínání, má Willard dost času na přemýšlení o sobě i o člověku, v němž válka obnažuje jeho sklon k ničení a zlu. Prožité peklo, objevení Kurtzovy říše zla a rozhovory s šíleným plukovníkem, který před Willardem rozvíjí své filozofické vize lidstva a války – to všechno způsobí, že pro kapitána je rozhodování o Kurtzově zabití něčím víc, než jen prostým vykonáním rozkazu... V Americe, ale i jinde na světě je kultovní dílo Francise Forda Coppoly řazeno mezi nejlepší filmy o americkém traumatu vietnamské války.

7. Kmotr (The Godfather)

Francis Ford Coppola, 1972

Gangsterské drama *Kmotr*, natočené podle stejnojmenného bestselleru Maria Puza, patří mezi přelomová díla tzv. Nového Hollywoodu, a to jak komerčně, tak umělecky. Příběh newyorské mafiánské rodiny Corleonů, již tvrdou rukou šéfuje starý don Vito, se odehrává v letech 1945–55 a zaznamenává prudký rozmach organizovaného zločinu po skončení druhé světové války. V epických, rozmáchlých obrazech před divákem ožívají osudy italsko-americké rodiny, jež svůj blahobyt založila na hazardu, prostituci, vydírání a zastrasování. Tehdy mladý režisér Francis Ford Coppola, který byl poněkud překvapivě pověřen společností Paramount realizací jednoho z jejích stěžejních projektů (své nepochybně sehrálo i jeho italsko-americké zázemí), musel redukovat některé motivy rozsáhlé předlohy, ovšem podařilo se mu věrně zachovat jejího ducha – přesný popis fungování zločinecké organizace, zachycení její hierarchie, začlenění do tehdejšího společenského vývoje i často kritizované zdůrazňování rodinné soudržnosti. Pevnou dramatickou stavbu scénáře (na němž Coppola spolupracoval s autorem předlohy) podpořilo i režijní ztvárnění, jež čerpal především z klasických vypravěčských praktik hollywoodských děl 30. let (např. Jih proti Severu), okořeněných soudobým příklonem k realismu, zejména v zobrazování násilí a sexu. Snímek získal tři Oscary – za nejlepší film, scénář podle předlohy a mužský herecký výkon v hlavní roli (Marlon Brando, který svou cenu odmítl převzít).

8. Vertigo

Alfred Hitchcock, 1958

Mistrovské dílo o posedlosti, jež vedla až za hrob. Padesátá léta představují v Hitchcockově tvorbě vrcholné období. Po první dekádě v Hollywoodu, kdy střídal kvalitní snímky s těmi méně povedenými a snažil se najít své místo v přísně organizovaném systému studiové výroby, byl už etablovaným a komerčně úspěšným tvůrcem, jehož filmy nesly osobitou

pečet svého režiséra a byly snadno rozeznatelné od produkce jeho kolegů a konkurentů. K nejnvýše ceněným Hitchcockovým snímkům patří *Vertigo* (1958), psychologické drama bývalého policisty Fergusona, jenž se zamiluje do ženy, kterou má sledovat, a teprve postupně zjišťuje, že se stal obětí rafinované hry. Hitchcock vyšel z románu známé francouzské dvojice PierreBoileau-Thomas Narcejac, nazvaného *Mezi mrtvými* (1954; česky nevyšel), ovšem přizpůsobil si ho, jak ostatně bylo jeho zvykem, svým vlastním potřebám. Děj zasadil do malebného prostředí San Francisca (román se odehrává v Paříži), jehož kopcovitý reliéf umocnil zásadní rys hrdinovy osobnosti, chorobný strach z výšek, a spleť příběh vyšperkoval vlastními obsesemi (zejména meditací o přetvoření ženy v dokonalou ženu). Ideálního představitele Scottieho Fergusona našel v Jamesi Stewartovi, s nímž spolupracoval už předtím, především na *Provazu* (1948) a *Oknu do dvora* (1954), a do obtížné role tajemné Madeleine nakonec obsadil Kim Novakovou. *Vertigo* bylo v době svého prvního uvedení považováno v rámci Hitchcockova díla za zklamání (nominováno pouze na dva Oscary – výprava, zvuk), ovšem časem se díky své mnohovrstevnatosti stalo jedním z jeho jednoznačných triumfů.

9. Zrcadlo (Mirror)

Andrei Tarkovskij, 1974

Nejosobněji laděné dílo Andreje Tarkovského, v němž vzpomíná na své dětství a především na matku jako určující osobu svého života. Fascinující obrazy interiérů venkovské chalupy a moskevského bytu, podbarvené hypnotickými tóny Eduarda Artěmjeva, jsou zdrojem mimořádného duchovního zážitku.

10. Zloději kol (Bicycle Thieves)

Vittorio De Sica, 1949

Italský film, který na pozadí příběhu nezaměstnaného dělníka podává realistický obraz sociálních poměrů soudobé Itálie. Hlavnímu hrdinovi filmu hrozí, že hned po nastoupení práce v novém zaměstnání, které těžce získal, se znovu ocitne na dlažbě, poněvadž mu kdosi ukradl jízdní kolo, které je pro lepiče plakátů podmínkou zaměstnání. Všechno další úsilí hrdiny filmu směřuje k tomu, aby našel zloděje a získal zpět své kolo. Když se však přesvědčí o marnosti tohoto počínání, rozhodne se v zoufalství stát se sám zlodějem. Je však na místě dopaden, a vděčí jen soucitu toho, kterého chtěl okrást, že není odevzdán policii. Ruku v ruce se svým osmiletým synkem, který ho všude doprovází, kráčí pak uprostřed davu lhostejných lidí vstříc další nejistotě v nezaměstnanosti. Bezútesné dějové vyústění tohoto příběhu, líčeného v sytých realistických barvách, je v plném souladu s bezútesným postavením statisíců těch, kteří živoří v bídě a nezaměstnanosti.

První desítka podle kritiků a dalších oslovených z filmové branže vypadá podobně:

1. Vertigo

Alfred Hitchcock, 1958

2. Občan Kane (Citizen Kane)

Orson Welles, 1941

3. Příběh z Tokia (Tokyo Story)

Ozu Yasujirō, 1953

4. Pravidla hry (La Règle du jeu)

Jean Renoir, 1939

Režisér se rozhodl upozornit na přetvářku a snobství dobové francouzské společnosti a sám si dokonce zahrál jednu z postav. Při premiéře se ovšem film nesetkal s žádným vřelým přijetím, dalo by se spíše mluvit o kasovním propadání a přes všechny nesporné klady filmu byl dokonce vládou zakázán. Děj se odehrává z převážné většiny na venkovském zámečku zbohatlíka z vyšší společenské vrstvy. Na zámek je pozvána smetánka, která si zde všemožně snaží ještě vylepšit své společenské postavení, jenže v podstatě se tak zabývají svými směšnými rituály a snaží se zamaskovat své chyby, až situace začne být neúnosná a vše musí dříve či později „prasknout“ – pravidla hry vyplavou na povrch. Film se vyznačuje neustále se pohybující kamerou a dalšími na svou dobu nadčasovými záběry.

5. Východ slunce (Sunrise: A Song of Two Humans)

Fridrich Wilhelm Murnau, 1927

Mistrovské dílo němé filmové éry natočil v Hollywoodu proslulý německý režisér, autor průlomového hororového díla *Upír Nosferatu*. Přestože *Východ slunce* vznikl s velkými náklady, Studio 20th Century Fox se ve smlouvě zavázalo, že nebude nijak zasahovat do režisérových záměrů. Murnau vypráví milostný příběh o mladém venkovském farmáři, kterého oblouzní městská krasavice. Na její naléhání se muž rozhodne způsobit smrt manželky a odstěhovat se do města. Nedokáže však svůj čin provést do konce. Místo toho prožije se svou ženou krásný den ve městě a uvědomí si, že jeho pouto k životní partnerce je mnohem hlubší a pevnější než pouhé erotické vzplanutí. Nečekaně však dojde k nehodě a mladá farmářka se domněle utopí... S pomocí expresivního hereckého výrazu, ale i nápadité pohyblivé kamery vytváří režisér emotivně vypjaté situace, ve kterých rozehrává velmi široký rejstřík lidských pohnutek a pocitů, od vášnivého vzplanutí přes drásavé pocity viny až po uvědomění hlubokého a trvalého citu. To vše s mimořádně kultivovaným užitím filmového jazyka – takřka každý záběr v tomto filmu je působivým výtvarným dílem. *Východ slunce* je historicky jedním z prvních filmů, který získal Oscary. V roce 1929, kdy se ceny Akademie udělovaly poprvé, uspěl ve třech kategoriích: nejlepší herečka v hlavní roli (Janet Gaynorová), nejlepší kamera (Charles Rosher a Karl Struss) a nejlepší film. Nominován byl také za výpravu.

Všechny filmy spojuje jedno významné poznání: jsou to především všelidské humánní hodnoty, jimž režiséři nastavují zrcadlo s podmanivou uměleckou výmluvností: problémům věčně živým v každé době.

DALŠÍ CENA PRO NICKYHO RODINU

Poté, co před nedávnem česko-slovenský dokumentární film s hranými pasážemi *Nickyho rodina* režiséra Matěje Mináče zabodoval na 64. ročníku festivalu rozhlasových, televizních a webových programů Prix Italia, si připsal další ocenění, a to za nejlepší použití archivních záběrů. Cenu mu udělila Mezinárodní federace televizních archivů, sdružující přes 200 organizací na celém světě. Letos se vybíralo z rekordního počtu filmů.

Ceremoniál se uskutečnil v Britském filmovém institutu v Londýně. „Se spoluautorem scénáře, stříhačem a koproducentem Patrikem Paššem nás těší, že náš film oslovil filmové profesionály. Byla to navíc dojemná a unikátní událost, protože se jí zúčastnil sám 103letý sir Nicholas Winton. Na vlastní oči opět viděl, jak jeho čin silně působí a inspiruje lidi. Byli jsme přešťastní, že jsme mu mohli tuto cenu odevzdat,“ řekl Mináč a podotkl, že snímek do soutěže přihlásila Česká televize.

6. Vesmírná Odysea 2001 (2001: A Space Odyssey)

Stanley Kubrick, 1968

7. Stopaři (The Searchers)

John Ford, 1956

Americký western *Stopaři* je u nás prakticky neznámým dílem, a přece jde o jeden z nejlepších snímků tohoto divácky velmi oblíbeného žánru. Příběh Ethana Edwardse (jedna z nejlepších rolí Johna Waynea), který stráví několik let neúnavným pátráním po malé neteři unesené Komanči, nebyl v době svého vzniku plně doceněn (nemá např. jedinou nominaci na Oscara) a zaslouženého uznání se dočkal až s časovým odstupem. V sedmdesátých letech se jeho motivy objevily v tak různorodých snímcích, jako např. *Lucasovy Hvězdné války* či *Scorseseho Taxikář*. Hlavní hrdina je v podstatě zatvrzelým rasistou, který nechce svoji přibuznou zachránit, ale zabít za to, že se stala indiánskou squaw. Jeho nenávisť k Indiánům je silnější než pud sebezáchovy a projevuje se například nesmyslným vybíjením bizonů, kteří jsou hlavní obživou indiánských kmenů.

8. Muž s kinoaparátom (Man with a Movie Camera)

Dziga Vertov, 1929

Město a člověk jsou v dynamickém pohybu, ale jen „oko“ kamery je schopné zachytit je v nedbalkách. Klasika sovětské avantgardy 20. let se strhujícím současným doprovodem Cinematic Orchestra, který film posouvá do jiných časových souvislostí.

9. Utrpení Panny Orleánské (The Passion of Joan of Arc)

Carl Dreyer, 1927

Snímek byl natočen v letech 1927 – 1928 v Paříži. Je to film líčící průběh procesu a upálení legendární hrdinky formou detailních záběrů tváří soudců a obžalované, s nezapomenutelným hereckým výkonem Renée Falconettiové a mistrovskou kamerou Rudolfa Matého.

10. 8½

Federico Fellini, 1963

Film *Nickyho rodina* vypráví o záchraně více než šesti set českých a slovenských dětí anglickým bankovním úředníkem Nicholasem Wintonem a jeho přáteli v roce 1939. Na plátně se v něm kombinují archivní materiály, hrané sekvence a výpovědi přímých účastníků. Na mezinárodních i domácích filmových přehlídkách získal tento snímek už sedmadvacet ocenění.

„Všechno se dá uskutečnit, když to není vysloveně nemožné, když na to člověk zaměří svou mysl a když je rozhodnutý, že to udělá,“ tvrdí Winton. Režiséra Mináče tato jeho „nákaza dobrem“ fascinuje - proto použil jeho příběh už potřetí. Poprvé před 12 lety v hraném filmu *Všichni moji blízcí*, podruhé v roce 2002 v dokumentu *Síla lidskosti* - Nicholas Winton, za který získal International EMMY AWARD za nejlepší dokumentární film, a potřetí v hraném dokumentu *Nickyho rodina*. ČFC

V ROCE 2012 SLAVÍ ČESKÁ REPUBLIKA 10 LET ČLENSTVÍ V PROGRAMU EVROPSKÉ UNIE MEDIA★

MEDIA DEVELOPMENT

Finanční podpora vývoje a přípravy filmových,
televizních a interaktivních děl

PRO JAKÁ DÍLA?

- hrané filmy delší než 50 min.
- kreativní dokumenty delší než 25 min.
- animované filmy delší než 24 min.
- interaktivní on-line a off-line díla
- seriály

ZA JAKÝCH PODMÍNEK?

- žadatel (producent) musí doložit předchozí realizaci a komerční distribuci audiovizuálního díla
- žadatel musí doložit většinové vlastnictví práv k projektu
- dílo musí mít mezinárodní potenciál

KOLIK?

- 10 000 - 60 000 EUR (80 000 EUR) - jednotlivý projekt
- 70 000 - 190 000 EUR - soubor 3 - 5 projektů
- 10 000 - 150 000 EUR - interaktivní dílo

Uzávěrky: listopad 2012 a duben 2013

15.

Festival Francouzského Filmu / Festival du Film Français

22. — 28. 11. 2012

Praha – Světozor, Lucerna, Francouzský institut,
CineStar Anděl / **Brno** – Art / **České Budějovice** – Kotva
WWW.FESTIVALFF.CZ

Co kdybychom žili společně? / Et si on vivait ensemble ? / Stéphane Robelin
Distribuce / Distribution : Cinemart